

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна.
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 32
(28 квітня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	11
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	19
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	27
ПОЛІТИКА.....	42
ЕКОНОМІКА.....	48
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	51

У ЦЕНТРИ УВАГИ

XVII саміт Україна – ЄС

У Києві відбувся XVII саміт Україна – ЄС, присвячений реалізації Угоди про асоціацію і політичним та економічним реформам в Україні, включаючи питання фінансової та іншої допомоги з боку Євросоюзу.

Європейський Союз був представлений Президентом Європейської ради Д. Туском і президентом Європейської комісії Ж.-К. Юнкером. Україна була представлена Президентом П. Порошенком. Це був перший саміт у рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Президент П. Порошенко за підсумками саміту Україна – ЄС заявив про спільність поглядів на шляхи подолання викликів у сфері безпеки, з якими зіткнулася не лише Україна, а і Європа.

Президент повідомив, що протистояння агресії РФ було однією з двох головних тем саміту, разом з питанням про підтримку реформ в країні. «Наша дискусія довела спільність поглядів на шляхи подолання безпекових викликів, з якими сьогодні зіткнулася не лише Україна, але й вся Європа», – відзначив глава держави.

Президент повідомив, що детально поінформував керівництво ЄС про останні події на Донбасі. «Україна була, є і буде послідовним виконавцем мінських угод. Ми прагнемо миру, а не війни», – заявив П. Порошенко.

Президент особливо відзначив той факт, що у Спільній заяві за результатами саміту президенти жорстко засудили агресію з боку Збройних сил Росії, яка почалася ще з березня 2014 р., і порушення територіальної цілісності та суверенітету України.

П. Порошенко повідомив, що саме тому він порушив на зустрічі питання про розгортання операції Євросоюзу в рамках Спільної політики безпеки та оборони, яка сприятиме створенню належних безпекових умов для виконання мінських домовленостей. «Ми закликаємо держави-члени ЄС допомогти нам у реалізації цієї ініціативи, – заявив Президент. – Ми не маємо права забувати, що російська агресія на Донбасі розпочалася після окупації і ганебної анексії Криму. Сьогодні на півострові арештовують українців і кримських татар. Системні порушення прав людини на півострові і перетворення Криму на військову базу викликає наше спільне занепокоєння з керівництвом Європейського Союзу».

П. Порошенко також повідомив, що в Спільній заяві разом з президентами Д. Туском і Ж.-К. Юнкером закликав до негайного звільнення всіх заручників та незаконно утримуваних осіб, включаючи Н. Савченко, як це чітко передбачено мінськими домовленостями.

30 квітня у Європейському парламенті планується прийняття окремої резолюції щодо необхідності негайного звільнення Н. Савченко.

«У Спільній заяві ми також підтвердили незмінність політики Європейського Союзу щодо санкцій проти Російської Федерації», –

повідомив Президент.

Зазначивши, що цей саміт – перший в рамках дії Угоди про асоціацію, глава держави назвав його самітом асоціації й солідарності та висловив подяку Президенту ЄС Д. Туску та президенту Європейської комісії Ж.-К. Юнкеру за їхній особистий внесок і підтримку України, а також результативну та конструктивну дискусію в рамках саміту (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32765.html>). – 2015. – 27.04).

Виступ Президента України на пленарному засіданні саміту Україна – ЄС

Шановні учасники XVII саміту Україна – ЄС!

Шановні пані та панове!

Мені надзвичайно приємно відкрити роботу нинішнього саміту Україна – Європейський Союз. Хочу підкреслити, що для нашої країни і для Європейського Союзу це не просто XVII саміт Україна – ЄС. Це – перший саміт після підписання Угоди про асоціацію. Це – перший саміт, який відбувся з урахуванням усіх серйозних викликів і загроз та нового рівня амбітності у наших відносинах. Тому я маю всі підстави вважати, що це – саміт номер один.

Цей саміт є першим і для мене як Президента України і для вас, панове президенти Європейської Ради та Європейської комісії. І головне: нинішній саміт відбувається в новій Україні, вперше після перемоги Революції гідності, яка волею українського народу повернула нашу державу на євроінтеграційний шлях розвитку й уможливила укладання Угоди про асоціацію і нашу сьогоднішню зустріч.

Саме тому я хотів би передусім віддати глибоку шану народу України, його європейськості, його волі, його відданості й мужності у боротьбі за свободу, за спільні цінності з Європейським Союзом, спільний і демократичний розвиток нашої держави, яка позбавилась авторитаризму і беззаконня. Саме за ці цінності віддали і продовжують віддавати свої життя тисячі українців – герої Небесної сотні, воїни українських Збройних сил, Національної гвардії, правоохоронці, прикордонники, добровольці.

Через складні випробування Україна впевнено повернулася на шлях реформ, в основу яких покладені євроінтеграційні прагнення нашого народу.

Щоб забезпечити належні політичні умови для старту реформ, ми не мали іншого шляху, ніж провести дострокові парламентські вибори.

Перші п'ять місяців роботи нових коаліції та уряду – надто короткий термін, щоб підбивати підсумки, але вони забезпечили перші і доволі переконливі кроки з реформування країни.

Важливо, що це відбувається з повним дотриманням демократичних процедур важкого, але продуктивного узгодження позицій всіх політичних

сил, які входять до коаліції. Це для нас добра школа європейської парламентської демократії.

Стратегічним орієнтиром у наших прагненнях до перетворень є перспектива членства України в ЄС. Це – ключова мета, заради якої проводяться реформи. Ключова мета, яка поставлена у нашій програмі «Стратегія-2020». Переконалива підтримка цього курсу українськими громадянами постійно підтверджується опитуваннями громадської думки.

Угода про асоціацію з ЄС – інтегральна частина нашої програми реформ, стрижень Коаліційної угоди, коли був сформований український уряд.

Ми амбітні у своїх планах і вірі, й саме тому декларуємо мету за п'ять років забезпечити ефективну імплементацію Угоди про асоціацію та досягти умов, необхідних для подання заявки на членство України в ЄС.

Безумовно, європейське майбутнє України залежить передусім від нас самих, самої України. Проте на складному шляху, у важких умовах, в яких нині опинилася Україна, ми потребуємо значної і послідовної підтримки Європейського Союзу в дусі наших відносин асоціації та інтеграції; підтримки політичного, економічного, фінансового, технічного і гуманітарного характеру.

Допомога ЄС має сприяти зміцненню віри українців у незворотність майбутнього України в ЄС та необхідності пройти подекуди болючий, але не надскладний процес внутрішніх перетворень.

Для українців, на чию долю нині випали колосальні випробування, як-то російська агресія з великими людськими та економічними втратами і потрясіннями, дуже важливо отримати сигнал, що наша важка і виснажлива боротьба врешті-решт увінчається повноцінним членством у великій єдиній європейській родині.

З огляду на це я закликаю Євросоюз, підтримуючи євроінтеграційні прагнення українського народу, визнати, що Україна, як будь-яка інша європейська держава, що поважає і готова захищати спільні цінності, може у майбутньому стати членом ЄС, звісно за умови досягнення усіх необхідних критеріїв.

Не менш важливим кроком ЄС щодо підтримки нашого вибору та досягнень України в процесі реформ вже найближчим часом має стати рішення про надання громадянам України права безвізових поїздок до ЄС.

Переконаний, що українці як європейський народ мають право на одну з ключових свобод, на яких базується євроінтеграція, – свобода руху та міжлюдських зв'язків.

Дії Москви на східному кордоні України значно ускладнюють цей процес, але я згоден з Д. Туском, що ця проблема не має бути перешкодою для безвізового режиму. Наша розмова має бути чіткою, відвертою та конструктивною.

Дорогі друзі!

Сьогодні Україна зіштовхнулась із найбільшою загрозою за всі часи своєї незалежності – збройною агресією з боку сусідньої держави, окупацією частини території, тероризмом і дестабілізацією, фактичним початком

гібридної війни.

Усе це стало атакою на саме існування України з боку держави, яка була покликана захищати міжнародний порядок і стабільність, будучи постійним членом Ради Безпеки ООН, та яка довгий час декларувала Україні своє братерство.

Усі усвідомлюють, що ця загроза має глобальний характер та потребує спільних дій у відповідь заради захисту європейської безпеки, європейських цінностей і європейської ідеї.

Росія не лише зазіхнула на незалежність, суверенітет і територіальну цілісність нашої держави. Вона цим самим завдала удару по основоположним принципам міжнародного права і усталеній системі міжнародних відносин.

Україна переконана у безальтернативності дипломатичного врегулювання ситуації на Донбасі і докладає та докладе в майбутньому всіх можливих зусиль на цьому напрямі, включаючи повне виконання мінських домовленостей.

Водночас забезпечення всеосяжного і сталого вирішення нинішньої кризи можливе лише за умови повного і безповоротного повернення Росії в рамки міжнародного права.

Саме тому ключове значення має збереження єдності всередині ЄС, єдності всередині всього цивілізованого демократичного світу в підтримці України.

Саме тому обмежувальні заходи, застосовані ЄС щодо РФ у відповідь на її дії проти суверенітету, територіальної цілісності і безпеки України, стали вимушеним, але необхідним кроком та мають бути продовжені в повному обсязі і до повного виконання мінських домовленостей.

Розуміючи безпрецедентний характер актуальних загроз, ми маємо спільно шукати і нові форми дієвого реагування на них. Будучи глибоко вдячними за принципову позицію і докладені значні зусилля, ми сподіваємося на подальше посилення провідної ролі ЄС у процесі мирного врегулювання ситуації на Донбасі. З огляду на це Україна звернулася до ООН і ЄС з проханням розгорнути на території нашої держави міжнародну операцію з підтримання миру та безпеки, що буде сприяти повному виконанню мінських домовленостей.

Шановні панове президенти!

Я покладаю великі надії на нашу сьогоднішню зустріч, яка повинна дати чіткий сигнал українському народу, громадянам ЄС, усім зовнішнім силам про нашу солідарність, спільну віру в силу наших цінностей та тверду налаштованість України та Європейського Союзу і далі рухатися назустріч один одному заради безпеки, розвитку і благополуччя нашого спільного європейського дому.

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/32763.html>). – 2015. – 27.04).*

Спільна заява за результатами XVII саміту Україна –

Європейський Союз

1. Сімнадцятий саміт Україна – ЄС відбувся у м. Київ 27 квітня 2015 р. Європейський Союз був представлений Президентом Європейської ради Д. Туском і президентом Європейської комісії Ж.-К. Юнкером. Україна була представлена Президентом П. Порошенком. Це був перший саміт у рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, імплементація якої становитиме визначальний крок у процесі поглиблення політичної асоціації та економічної інтеграції України з ЄС на основі поваги до спільних цінностей та їх ефективного поширення.

2. Лідери привітали проведення вільних та справедливих президентських і парламентських виборів в Україні у 2014 р., під час яких український народ скористався своїм правом обирати власне майбутнє і які ознаменували собою важливий крок у прагненнях України зміцнити свій демократичний розвиток відповідно до своїх міжнародних зобов'язань. Лідери відзначили безпрецедентну громадську підтримку політичної асоціації та економічної інтеграції України з ЄС, а також її демократичних прагнень. Вони згадали трагічні події початку 2014 р. і вшанували пам'ять всіх тих, хто віддав своє життя. Вони знову підтвердили спільну мету побудувати демократичну, стабільну та процвітаючу країну з гарантованими правами людини та основоположними свободами для усіх її громадян і підтвердили прихильність України до розбудови глибокої та стійкої демократії й ринкової економіки. Лідери визнали європейські прагнення України і привітали її європейський вибір, як визначено в Угоді про асоціацію.

3. Лідери привітали підписання і початок тимчасового застосування відповідних частин Угоди про асоціацію та прогрес у підготовці до тимчасового застосування ПВЗВТ з 1 січня 2016 р. Вони підкреслили важливість якнайшвидшої ратифікації Угоди про асоціацію державами-членами ЄС відповідно до їхніх внутрішніх процедур. Активізація процесу реформ матиме вирішальне значення з точки зору політичної асоціації та економічної інтеграції України з ЄС.

4. Лідери привітали рішучу відданість амбітному процесу реформ, визначених в українській «Стратегії-2020», Програмі уряду та Коаліційній угоді. Вони також привітали пакет допомоги з боку ЄС Україні в її зусиллях у започаткуванні цього оновленого процесу реформ, а також створення групи підтримки України в ЄС та консультативної місії ЄС з реформування сектору цивільної безпеки України. У цьому контексті лідери привітали оновлення Порядку денного асоціації як важливого спільно узгодженого інструменту для сприяння імплементації та моніторингу Угоди про асоціацію.

5. Вони привітали перші заходи щодо впровадження реформ, вжиті Україною в ключових сферах, зокрема конституційну реформу, децентралізацію, боротьбу з корупцією, реформу системи судочинства, реструктуризацію енергетичного сектору та покращення бізнес-клімату. Лідери наголосили, що імплементація цих реформ матиме ключове значення

та повинна швидко забезпечити подальші конкретні результати. Зокрема, вони привітали:

- започаткування роботи Конституційної комісії;
- прогрес у процесі децентралізації (ухвалення законів про добровільне об'єднання територіальних громад і про співробітництво територіальних громад, внесення змін до Податкового та Бюджетного кодексів);
- перегляд законодавства про громадське мовлення;
- ухвалення пакета антикорупційного законодавства, включаючи державну Антикорупційну стратегію на 2014–2017 роки, законодавства про прокуратуру, систему судочинства та статус суддів;
- призначення директора Національного антикорупційного бюро;
- внесення на розгляд парламенту законопроектів про державну службу, зокрема на рівні органів місцевого самоврядування;
- ухвалення закону про Рахункову палату України, законодавства про державну допомогу, внесення змін до законодавства про державні закупівлі, підвищення прозорості в діяльності підприємств, що перебувають у державній власності;
- триваючу реформу тарифів і цін на енергоносії, ухвалення нового законодавства про ринок газу відповідно до зобов'язань у рамках Енергетичного співтовариства, внесення на розгляд парламенту законопроектів про національних регуляторів ринку газу та електроенергії;
- прогрес у скороченні кількості регуляторних і ліцензійних вимог з метою спрощення ведення підприємницької діяльності.

6. Лідери погодилися з необхідністю подальшого прискорення реформ з ключових системних питань, зокрема:

- завершення впровадження інклюзивної конституційної реформи з метою створення передумов для поглибленої реформи судочинства, децентралізації та ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду;
- вчасне завершення реформи відповідної законодавчої бази напередодні виборів до органів місцевого самоврядування;
- боротьба з корупцією та запобігання їй за допомогою відповідних інституцій і незалежних розслідувань, а також шляхом створення Національного центру запобігання корупції;
- підвищення рівня прозорості, відповідальності та незалежності системи судочинства;
- професіоналізація та деполітизація системи державної служби, включаючи органи місцевого самоврядування;
- реструктуризація енергетичного сектору відповідно до вимог Третього енергетичного пакета, зокрема розділення функцій НАК «Нафтогаз України», посилення уваги до проблем енергоефективності;
- реформа сектору цивільної безпеки;
- модернізація системи управління державними фінансами шляхом прозорішої системи державних закупівель, покращеного фіскального менеджменту та посиленого зовнішнього аудиту.

7. У цьому контексті лідери привітали організацію Україною Міжнародної конференції з підтримки України наступного дня після саміту, що дасть змогу Україні донести до відома широкої світової громадськості прогрес у реалізації реформ та обговорити з міжнародною спільнотою наступні кроки в процесі здійснення реформ і необхідні заходи щодо їх підтримки.

8. Лідери привітали зобов'язання Європейського Союзу та європейських фінансових інституцій, представлені в березні 2014 р., щодо надання Україні фінансової підтримки в розмірі 11 млрд євро з метою підтримки політичної, економічної та фінансової стабілізації в Україні. На цей час уже було виділено 6 млрд євро у формі кредитів і грантів, включаючи нещодавно погоджену додаткову третю програму макрофінансової допомоги Україні в розмірі 1,8 млрд євро та перерахування минулого тижня останнього траншу в розмірі 250 млн євро в рамках попередньої програми макрофінансової допомоги. Лідери домовилися щодо якнайшвидшого укладення меморандуму про взаєморозуміння та кредитної угоди стосовно третьої програми макрофінансової допомоги, що уможливить надання Україні першого траншу ввігідно вже до середини 2015 р.

9. Лідери повторно наголосили на своєму рішучому засудженні явного порушення суверенітету й територіальної цілісності України в результаті актів агресії з боку російських Збройних сил, починаючи з березня 2014 р. Ці дії є прямим порушенням Статуту ООН і Гельсінського заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 р., а також конкретних зобов'язань РФ поважати суверенітет і територіальну цілісність України в рамках Будапештського меморандуму від 1994 р. та двостороннього Договору про дружбу, співробітництво і партнерство від 1997 р.

10. Лідери знову підтвердили своє рішуче засудження незаконної анексії Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та м. Севастополь, яку вони не визнаватимуть. Зіштовхнувшись із цим триваючим порушенням суверенітету, незалежності й територіальної цілісності України та міжнародного права, вони підтвердили свою рішучість у повному обсязі проводити політику невизнання, у тому числі шляхом обмежувальних заходів, і закликали держави-члени ООН поважати Резолюцію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй № 68/262 від 27 березня 2014 р. Вони підтвердили свою глибоку стурбованість із приводу безперервного нарощування військової присутності й погіршення ситуації з правами людини на Кримському півострові, у тому числі придушення свободи слова та переслідування осіб, що належать до меншин, у тому числі кримських татар. Вони закликають до надання повного, вільного й безперешкодного доступу до Автономної Республіки Крим та м. Севастополь міжнародних суб'єктів у галузі прав людини.

11. Сторона ЄС підтвердила свої зобов'язання рішуче підтримувати єдність, суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України. Лідери підкреслили свою рішучу підтримку зусиль, спрямованих на деескалацію та політичне врегулювання, що ґрунтується на повазі до незалежності,

суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема в рамках «нормандського формату». Вони висловили свою повну підтримку мінським домовленостям, беручи до уваги Комплекс заходів від 12 лютого 2015 р., підтриманий Резолюцією Ради Безпеки ООН № 2202 від 17 лютого 2015 р.

12. Лідери закликали всі сторони швидко та повною мірою імплементувати мінські домовленості й виконувати свої зобов'язання та підкреслили, у зв'язку із цим, відповідальність влади Росії. Вони закликали до негайного звільнення всіх заручників та осіб, які незаконно утримуються, включаючи Н. Савченко. У цьому контексті вони висловили свою повну підтримку спеціальній моніторинговій місії ОБСЄ, а також зусиллям спеціального представника діючого голови ОБСЄ у тристоронній контактній групі. Лідери закликали всі сторони співпрацювати з органами міжнародного розслідування та кримінально-процесуальних заходів з метою притягнення до відповідальності тих, хто причетний до збиття літака рейсу МН17.

13. Лідери взяли до відома Висновки Європейської Ради від 19 березня 2015 р. щодо обмежувальних заходів ЄС проти Російської Федерації.

14. Лідери наголосили на необхідності протидіяти триваючій дезінформаційній кампанії Росії та погодилися щодо потреби посилити свої відповідні стратегічні комунікаційні зусилля.

15. Лідери висловили жаль з приводу масштабної гуманітарної кризи. Україна висловила подяку ЄС і його державам-членам за значний обсяг наданої гуманітарної допомоги. Лідери домовилися активізувати свої зусилля з надання допомоги для задоволення потреб постраждалого внаслідок конфлікту населення, незалежно від місця їхнього перебування, а також обговорили перспективи більш активного використання ресурсів, що надаються міжнародним співтовариством. Вони домовилися про необхідність надання соціальної допомоги внутрішньо переміщеним особам у коротко- й довгостроковій перспективі, а також про вдосконалення механізму координації й усунення наявних правових та адміністративних перешкод для безперешкодного надання міжнародної гуманітарної допомоги тим, хто її потребує.

16. Лідери привітали прогрес у тристоронніх консультаціях між Україною, ЄС і Російською Федерацією щодо постачання газу з Росії в Україну з метою підвищення безпеки газопостачань для України та її громадян, а також забезпечення стабільного, достатнього й безперебійного транзиту газу до ЄС. Підкресливши важливість міцнішого енергетичного партнерства між Україною та ЄС, включаючи сферу безпеки атомної енергетики, враховуючи міжнародні зобов'язання, лідери висловили готовність продовжувати співробітництво між Україною та ЄС у сфері невідкладного реформування енергетичного сектору України, спільної модернізації та експлуатації української газотранспортної системи та підземних газових сховищ, забезпечення газопостачань з Європи в Україну, а також особливо привітали прийняття нового закону про ринок природного газу. Вони погодилися надалі співпрацювати з метою сприяння інтеграції ринків, у тому числі шляхом розвитку інтерконекторів та укладення

стандартних угод про поєднання газотранспортних систем між операторами газотранспортної системи України й сусідніх держав-членів ЄС.

17. Лідери очікують на початок тимчасового застосування положень щодо поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) між Україною та ЄС з 1 січня 2016 р., а також на позитивний вплив від її створення. Вони також наголосили на важливості продовження тристоронніх консультацій щодо імплементації ПВЗВТ між Україною та ЄС у конструктивному дусі, використовуючи наявні для договірних сторін ПВЗВТ гнучкості.

18. Лідери підтвердили свою відданість наміру досягти спільної мети безвізових поїздок за умови виконання визначених у Плані дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України передумов для добре контрольованого та безпечного пересування осіб. Вони привітали досягнутий Україною прогрес, наголошуючи на необхідності повного й ефективного виконання всіх критеріїв та підкреслюючи у зв'язку з цим важливість очікуваного оприлюднення до Ризького саміту наступної доповіді про прогрес у виконанні Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

19. Лідери привітали поглиблення співробітництва Україна – ЄС, особливо з проведенням першого засідання Ради асоціації, яка визначила інституційні рамки посиленого співробітництва, а також з підписанням угоди про асоційовану участь України в програмі ЄС «Горизонт-2020». Лідери позитивно оцінили поглиблення міжлюдських контактів, зокрема шляхом участі України в Програмі «Еразмус+», яка підтримує мобільність студентів, академічне співробітництво та молодіжні обміни. Крім того, вони привітали прагнення обох сторін до асоційованої участі України в Програмі ЄС «Творча Європа», Програмі Євратому з досліджень та навчання (2014–2018) та Програмі ЄС з підвищення конкурентоспроможності малих і середніх підприємств (COSME 2014–2020). Лідери підтвердили важливість укладення угоди між Україною та ЄС про Спільний авіаційний простір, як зазначено в Угоді про асоціацію, у найскоріший можливий термін у 2015 р.

20. Лідери обмінялися думками щодо міжнародних і регіональних питань, особливо у світлі очікуваного саміту ініціативи «Східне партнерство» у м. Рига та перегляду Європейської політики сусідства. Вони відзначили важливість відновлення конструктивного залучення до мирного врегулювання придністровського конфлікту, належним чином враховуючи переговори з урегулювання у форматі «5+2». Лідери привітали роль місії Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні в розвитку системи управління кордоном і реформуванні прикордонних та митних служб України, вітаючи продовження мандата місії на наступний дворічний період до грудня 2017 р. Вони також висловили задоволення зростанням кількості приєднань України до заяв ЄС у рамках Спільної зовнішньої та безпекової політики (СЗБП), а також участю України у 2014 р. у Військово-морській операції під проводом ЄС (EUNAVFOR – Сомалі «Атланта») і бойових тактичних групах ЄС. Лідери привітали

започаткування переговорів щодо укладення адміністративної угоди між Міністерством оборони України та Європейською оборонною агенцією (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32762.html>). – 2015. – 27.04).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. іст. наук

Парламентська коаліція: чергове випробування на міцність

Приводом для нещодавнього «з'ясування відносин» усередині парламентської коаліції (звісно, не на особистісному рівні, а між різними фінансово-політичними групами, представленими під куполом ВР) стали звинувачення в корупції на адресу Кабміну А. Яценюка.

Слід зазначити, що «атака» на Прем'єра почалася ще 18 березня з виступу в кулуарах парламенту голови Держфінінспекції М. Гордієнка, відстороненого від виконання обов'язків. До речі, виступ чиновника в парламентському press-point організувала фракція «Батьківщина». М. Гордієнко звинуватив уряд А. Яценюка у використанні корупційних схем і фінансових порушеннях на загальну суму 7,6 млрд грн. І хоча більшість порушень стосувалися часів В. Януковича, тут же розпочалася активна кампанія під гаслом «Яценюк – корупціонер».

7 квітня частина нардепів від більшості підтримала вимогу позафракційних депутатів-«свободівців» створити тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради для розслідування фактів корупції в Кабміні А. Яценюка, які нібито мали місце. (У цьому контексті можна зазначити, що ефективність ТСК в Україні історично є низькою, зазвичай вони перетворюються на інструмент піару).

До мажоритарників, які заблокували того дня парламентську трибуну, досить несподівано приєдналися не тільки члени Радикальної партії О. Ляшка, а й член Блоку П. Порошенка С. Каплін.

Частина депутатів, які виступали тоді у Верховній Раді, дозволила собі досить радикальну риторику – аж до вимог негайної відставки уряду на чолі з Прем'єром. Справедливості заради слід зазначити, що високий градус обговорення цієї теми задав саме нардеп від прем'єрського «Народного фронту» А. Геращенко, який із трибуни ВР заявив: «Це (звинувачення Прем'єра в корупції. – Прим. ред.) брудна цинічна кампанія, яка розпочата за замовленням В. Путіна Ю. Тимошенко і партією “Свобода”». Він закликав їх об'єднатися з так званим «опозиційним урядом» і разом критикувати уряд, «який намагається вивести Україну з кризи».

Зі свого боку «свободівець» А. Ілленко у своєму виступі відкинув будь-які звинувачення в «грі на користь Кремля». Він заявив, що А. Геращенко

«перекладає відповідальність на його політсилу, а це – демонстрація слабкості». «Зараз ви звинувачуєте, що “Свобода” щось не так робить? Та якби не “Свобода” – не було б вашої влади зараз. У “Свободі” 20 чоловік у Небесній сотні. Є хоч один від “Народного фронту”, хто загинув на Майдані?» – обурювався А. Ілленко. Також «свободівець» назвав «смішними» закиди про те, що його політсилу спонсорують олігархи Д. Фірташ і С. Львовичкін. За словами депутата, представники «Народного фронту» намагаються відвернути увагу від мільярдних корупційних оборудок.

Як інформує радіо «Свобода», деякі експерти припускають, що подібні з’ясування парламентських відносин відбуваються, аби зробити Прем’єра А. Яценюка більш контрольованим. Так, наприклад, політолог Є. Магда запевняє, що А. Яценюка не хочуть усунути з посади Прем’єра. Такими публічними з’ясуваннями про походження корупційних зловживань його хочуть змусити «танцювали під лібретто інших людей». Він також вважає, що «у розхитуванні коаліції є ще одна причина – надійшов транш кредиту МВФ, на казначейському рахунку більше 30 млрд грн – ось і розпочався своєрідний кастинг тих, хто хоче піклуватися про народ».

На думку експерта, міжпартійний конфлікт у Верховній Раді триватиме та негативно впливатиме на її роботу в цілому. Серед іншого він пояснює це тим, що Ю. Тимошенко, наприклад, довго чекала шансу «розрахуватися» з А. Яценюком за те, що той разом з А. Турчиновим залишили «Батьківщину» та почали автономну політичну кар’єру.

«Свобода» ж, на його думку, активно заявляє про себе тому, що наразі ведеться розслідування зловживань з боку членів цієї партії, які входили до складу попереднього уряду. Крім того, додає Є. Магда, партія активно готується до місцевих виборів, де всі учасники коаліції конкуруватимуть між собою.

Оглядач «Комсомольской правды в Украине» А. Рябоконт у статті «5 найважливіших питань про скандал між Кабміном і Радою» зазначає, що цей конфлікт уперше показав, що экс-прем’єр Ю. Тимошенко повертається у велику політику. Неформально вважається, що в неї домовленість із Президентом: він не бачить у ній суперника на наступних виборах, але міг би запропонувати крісло Прем’єра. Крім того, така гра дасть змогу повернути в «Батьківщину» старі кадри, які пішли з А. Турчиновим.

Автор також зауважує, що депутати пропрезидентської фракції в конфлікт не втручаються, а наразі лише спостерігають. Виняток – С. Каплін, який збирає підписи за відставку Кабміну. Але фракція запевняє, що це його особиста ініціатива.

Загалом же, як зазначає інтернет-видання Ipress.ua, «у кожного з тих, хто атакує або стоїть за атакою на Яценюка, свої цілі. Найактивнішу “чорнову роботу”, крім “Батьківщини”, виконують кілька людей – С. Каплін, Д. Добродомов, Б. Береза, О. Онищенко, “свободівці” А. Ілленко та Ю. Левченко, представники партії “Воля” Ю. Дерев’янка та І. Сулова. Всі вони в даному випадку – лише політична обслуга великих гравців».

Говорячи про інтерес «Свободи», видання акцентує увагу на тому, що в партії триває падіння рейтингів і місцеві вибори можуть, фактично, «списати» її. «Боротьба з корупцією» – цілком ефективна технологія, щоб повернути собі хоча б частину прихильників. Заодно можна пояснювати кримінальні справи проти колишніх чиновників від «Свободи» політичною помстою. «Але, найголовніше, господар партії І. Кривецький торгується з владою за: а) збереження певних схем у спиртовій галузі; б) закриття справ проти по Мінекології та Мінагрополітики “свободівських” часів», – наголошується в публікації Ipress.ua.

Що ж стосується Ю. Тимошенко, то «19 депутатів у парламенті і два міністри в уряді, один з яких – спорту, а інший лише формально представляє “Батьківщину”, – не зовсім ті позиції, які б могли задовольнити амбіції політика, який ще зовсім недавно сподівався зайняти пост Президента України. Тимошенко ніяк не готова змиритися з третіми ролями в українській політиці. І атака на “корупційний уряд Яценюка” (в якому працює два міністри за квотою “Батьківщини”, а сам Прем’єр ще рік тому був її лідером) – прекрасна можливість змінити політичний ландшафт».

Проте радикальну риторику нардепів досить швидко вдалося звести нанівець. Як розповідали «Сегодня.ua» народні депутати, подальша ескалація конфлікту загрожувала б повномасштабною політичною кризою: у разі продовження вимог відставки А. Яценюка «Народний фронт» міг покинути коаліцію, що автоматично означало б припинення її існування.

Крім того, лідер Радикальної партії О. Ляшко отримав посаду координатора коаліції. За словами одного зі співрозмовників видання у ВР, це призначення, швидше, почесне, зате покликане продемонструвати, що в керівництва країни є принципове бажання не допустити розпаду коаліції.

У цьому зв’язку слід зазначити, що 21 квітня внаслідок дискусії щодо відтермінування закону про прокуратуру О. Ляшко заявив про складання повноважень координатора парламентської коаліції, звинувативши коаліцію ВР у корупції та обмані громадян. Він повідомив, що на посту координатора коаліції його змінить лідер «Батьківщини» Ю. Тимошенко. Утім, дещо пізніше лідер Радикальної партії фактично відмовився від такого свого рішення, заявивши, що поки залишиться координатором коаліції у Верховній Раді України. Зокрема, відповідаючи на запитання, чим закінчилася історія з його відставкою з цієї посади, О. Ляшко зазначив: «Ця історія, боюся, закінчиться ще не скоро. ...Я з цього приводу рішення остаточного не прийняв». І додав: «Я не тримаюся за посади. Мені не треба посаду координатора для галочки. Я вважаю, що ця посада повинна бути використана для того, щоб у парламенті приймати ті закони, які передбачені Коаліційною угодою. А якщо у нас формально коаліція є, а реально, коли треба голосувати, наприклад за якісь стратегічні закони, спільної позиції в коаліції немає, і на підтанцьовку, за гроші, ресурси, кадри беруть олігархічні групи, то я не збираюся бути координатором такої коаліції».

Зі свого боку політолог В. Фесенко вважає, що обрання О. Ляшка головою ради коаліції стало відчутним проявом посилення його позицій у

коаліції парламентської більшості, а відповідно, і на рівні всієї Верховної Ради. Експерт зауважує, що, безумовно, лідер фракції Радикальної партії скористається цією можливістю для подальшої активізації своєї публічної, законотворчої діяльності в парламенті.

«Інше велике завдання для коаліції і, відповідно, її координатора – це збереження існування власне самої коаліції. Останнім часом загострилися суперечності між партіями-учасниками коаліції, все частіше свою відмінну позицію демонструє «Батьківщина», зросло напруження між «Народним фронтом» і частиною депутатів з інших фракцій коаліції. О. Ляшко тут може виступити рівновіддаленим від конфліктуючих сторін політиком-мироотворцем, який гаситиме велику частину суперечностей у межах закритих засідань ради коаліції, не виносячи скандали в сесійний зал», – прогнозує В. Фесенко.

Відзначається також, що глава держави безпосередньо в «коаліційний конфлікт» не втручається, а його фракція у ВР і спікер В. Гройсман демонстративно підтримують А. Яценюка. Але при цьому Блок П. Порошенка (БПП) жодним чином не заважає своїм депутатам, передусім С. Капліну й Д. Добродомову, брати участь у кампанії проти А. Яценюка. У принципі, це можна пояснити й тим, що П. Порошенко не контролює значної частини своєї фракції (у фракції БПП уживаються люди Львовичкіна, Коломойського, Григоришина, чимало представників менш помітних фігур, а також цілком самодостатні депутати, які враховують позицію П. Порошенка, однак можуть займати також самостійну позицію).

«Однак правда в тому, – зазначає видання, – що Порошенку потрібно ослаблення Яценюка. Нинішня атака на Прем'єра і загроза відставки змусить Яценюка стати, по суті, сателітом Президента – слідом за своїм соратником О. Турчиновим, який зараз відчутно ближче до глави держави, ніж до керівника уряду. І можливо – з огляду на актуальні рейтинги “Народного фронту” – відмовитися від самостійного політичного проекту на користь теплих місць у проекті Порошенка».

Нового імпульсу хвилі розмов і чуток про швидкий розвал парламентської коаліції надало зроблене на минулому пленарному тижні у Верховній Раді України повідомлення керівника фракції «Блок П. Порошенка» Ю. Луценка про підготовку Генпрокуратурою представлень про зняття депутатської недоторканності із семи народних обранців, які представляють різні політичні сили.

За інформацією відомого журналіста Ю. Бутусова, серед них – щодо А. Денисенка, В. Константиновського, А. Лозового, І. Мосійчука, С. Мельничука з парламентської коаліції.

Глава Радикальної партії О. Ляшко прокоментував ситуацію таким чином: «За моєю інформацією, Генеральна прокуратура, виконуючи політичне замовлення, готує подання на притягнення до кримінальної відповідальності, зняття депутатської недоторканності та арешт двох наших народних депутатів, моїх побратимів – мого першого заступника А. Лозового та заступника лідера партії, голови партійного суду Радикальної партії

І. Мосійчука. “Шиють” їм безпідставні звинувачення. Зокрема, Мосійчука звинувачують у нібито пограбуванні, яке він скоїв, коли ми звільняли Маріуполь – це було рік тому... Лозового звинувачують у тому, що він нібито побив якогось сільського голову Коцюбинського Київської області». О. Ляшко назвав ці події «спробою розвалу коаліції».

Позафракційний нардеп Б. Філатов вважає, що коаліція «тріщить по швах». Зокрема, він нарікає на те, як 21 квітня голосувалися закони про відтермінування реформування Генпрокуратури та про Вищу раду юстиції. «Фактично це – узурпація судової влади, послаблення загального нагляду за прокуратурою. ...Проти цього виступали Радикальна партія і “Самопоміч”, але, тим не менше, цей закон пройшов через зал за підтримки груп Єремєєва і Хомутильника, які не входять до коаліції. Тобто фактично на наших очах формується інша коаліція – не демократична, а ситуативна», – наголосив Б. Філатов.

На думку ж нардепа від фракції «Самопоміч» В. Пташник, «роботі коаліції заважають надмірні спроби окремих політичних сил перемогти на якихось майбутніх виборах. Створюється враження, що в Україні вже розпочалася передвиборна кампанія, вона спрямована не тільки на найближчі місцеві вибори, але на кілька років вперед. Замість того щоб вирішувати реальні проблеми держави, деякі займаються відвертою політичною грою. Це дійсно заважає знаходити консенсус, проводити необхідні реформи. Створюється враження, що людям вигідно займатися самопіаром, а не конкретною роботою. Якби кожен не тягнув ковдру на себе, п’ять політичних сил коаліції давно б домовилися по ключових питаннях», – вважає В. Пташник.

Крім того, на думку політика, у складі парламентської коаліції є сили, які явно не налаштовані на конструктивну роботу. «Приміром, Радикальна партія часто подає такі законопроекти, які важко імплементувати на практиці. Так, ця політична сила збирається націоналізувати одну з торгових мереж з нібито російським капіталом. Як юристу, мені важко підтримати таку ініціативу, хоча б тому, що вона суперечить Конституції», – зазначила В. Пташник.

Те, що проблеми в коаліції є і вони пов’язані не лише з інформацією про зняття депутатської недоторканності із семи депутатів, визнає і Ю. Луценко. «Проблеми в коаліції пов’язані з тим, що парламент увійшов в дуже складний період боротьби з олігархічними інтересами. Під перший економічний наступ проти олігархії потрапила бізнес-група Коломойського. Під другий – група Фірташа. Зараз, наскільки я бачу, страждає бізнес-група Ахметова. Тому багато депутатів намагаються збити нас з цього шляху», – вважає Ю. Луценко.

Повідомлення ж про розвал коаліції через плановане позбавлення недоторканності сімох депутатів, на думку Ю. Луценка, розпускають представники олігархів у парламенті. «Бізнес-рупори, які обслуговують олігархів і змінюють своїх господарів як рукавички, навіть ті, хто обслуговує одночасно дві протилежні олігархічні групи, сьогодні розбурхали парламент і намагаються розхитати коаліцію. Думаю, що це не вдасться, оскільки

нормальних депутатів, які служать закону і Майдану, більше, ніж тих, хто служать Мамоні», – упевнений лідер президентської фракції.

Водночас більшість представників коаліційних фракцій імовірно розвалу відкидають і натякають на те, що внутрішні конфлікти всередині більшості можна було б і не виносити на публіку. «Коаліція – як живий організм, як сім'я. У ній бувають різні моменти: сваряться, миряться, доходять згоди. Але дуже важлива міцність і єдність коаліції, щоб не було дестабілізації у державі. І я думаю, що здоровий глузд має перемогти», – наголосила нардеп від «Самопоміч» Г. Гопко.

Депутат від БПП В. Денисенко також вважає, що ні сьогодні, ні в середньостроковій перспективі розвалу коаліції не буде. «Йде звичайна дискусія, є питання, в яких є неузгодженість. Це абсолютно нормально. Але в цілому я вважаю, що ніяких реальних проблем для розвалу коаліції на сьогодні не існує», – сказав В. Денисенко.

Зі свого боку політичні експерти наголошують, що, незважаючи на запевнення нардепів у стабільності парламентської більшості, ці твердження далекі від істини. Однак навіть якщо з коаліції вийдуть кілька політсил, вона лишиться працездатною, додають фахівці.

Зокрема, політтехнолог Т. Березовець зазначає: «У коаліції не все гаразд, і цей процес почався не сьогодні. У відносинах між Президентом і Прем'єр-міністром усе нормально, проблеми створюють дві фракції – Радикальна партія і “Батьківщина”. Вся їхня риторика виглядає як опозиційна, що пов'язано з наближенням місцевих виборів. Вони розуміють: у них не буде жодних шансів у боротьбі з Блоком Порошенка і “Народним фронтом”, якщо залишаться у владній ніші. Тим більше що є ймовірність того, що Блок Порошенка і “Народний фронт” підуть на ці вибори єдиним списком. Така можливість на сьогоднішній момент обговорюється. Тому радикали і “Батьківщина” починають вести кампанію вже фактично як опозиціонери. Але це нелогічно робити, перебуваючи у складі коаліції. Тож є дуже високі шанси, що і “Батьківщина”, і Радикальна партія просто вийдуть зі складу коаліції. Однак це станеться не зараз, а ближче до місцевих виборів – влітку або вже восени. Інші три фракції, включаючи “Самопоміч”, залишаться у коаліції. Без “Батьківщини” і Радикальної партії коаліція встоїть і буде працювати», – прогнозує політтехнолог.

На думку ж політолога В. Карасьова, парламентська коаліція в умовах сучасної України – це така крихка річ, що загроза розпаду є завжди. «Як тільки більшість була створена і оформлена, відразу ж з'явилася і загроза розпаду, тому що багато в чому ця коаліція носить добровільно-примусовий характер. Якщо поставити питання про те, чи розпадеться вона найближчим часом, відповідь проста: ні. Не розпадеться, не розколеться і не розсиплеться, оскільки розпад коаліції – це шлях або до нового Кабінету Міністрів і Прем'єра з відставкою нинішнього уряду, або до дострокового розпуску парламенту і нових парламентських виборів», – зазначив В. Карасьов у коментарі інформаційному порталу «Гордон.Уа».

Політолог констатує, що до такого «крайнього сценарію» сьогодні в

українському політикумі ніхто не готовий, незважаючи на те, що багато хто його і бажає. Разом з тим ця обставина не виключає того, що наступної осені всі до цього будуть готові, не кажучи вже про бажання багатьох розпустити коаліцію разом з парламентом і піти на дострокові парламентські вибори. «До осені дозріє розуміння того, що ця коаліція себе вичерпала, цей уряд з невиразним і неуспішним економічним курсом себе вичерпав, як і вичерпав себе парламент, обраний на хвилі війни на Донбасі. І навряд чи він здатний на якісну законодавчу політику, як і в цілому на нову парламентську якість, необхідну вже в нових поствоєнних умовах розвитку країни», – підкреслює В. Карасьов.

За його словами, та модель коаліції та конфігурація політичних сил, яка була сформована під впливом дуже скороминущої політичної кон'юнктури літа – осені 2014 р., себе остаточно вичерпала. «З цієї точки зору можна очікувати розпаду коаліції десь до кінця вересня – початку жовтня поточного року, можливо, до початку вересня цього року, але не зараз. Прем'єр поки залишиться, коаліція збережеться», – вважає експерт.

Зі свого боку політолог П. Олещук переконує, що ймовірність розпаду парламентської коаліції «дуже велика». «Нестабільна соціально-економічна ситуація в цілому і незадоволеність суспільства діями уряду зокрема може призвести до втрати прем'єрського крісла для Яценюка. У зв'язку з чим більшість коаліціантів та інших політичних сил вже зараз намагаються дистанціюватися від Прем'єр-міністра і прийнятих ним непопулярних рішень. Вони починають все голосніше критикувати уряд, замість підтримки, тим самим розгойдуючи і так нестійке становище коаліції. Багато хто намагається перекласти всю відповідальність за ситуацію в країні на голову уряду, після усунення якого вони зможуть продовжити своє перебування у владі, – зазначає експерт. – У такому разі дійсно може відбутися відставка Яценюка і розпад коаліції. З коаліції вийде частина депутатів і навіть фракцій, а їхнє місце займуть інші парламентарі. Очевидно, що в разі переформатування коаліції стане питання про зміну складу уряду. При цьому радикальних змін в коаліції очікувати не варто».

Проте слід зазначити, що навіть у разі виходу з коаліції радикалів О. Ляшка, «Самопоміч», навіть «Батьківщини», коаліція зберігається, оскільки у двох найбільших фракцій – «Блок Петра Порошенка» та «Народний фронт» – разом буде не менше 228 депутатів.

У цьому зв'язку політолог Є. Магда нагадує, що Коаліційна угода передбачає, що вихід однієї фракції не призводить до розпаду коаліції, якщо вона при цьому нараховує більше 226 парламентарів. «Це означає, – наголошує він, – що загрозу становить лише вихід пропрезидентської фракції, яка все більше нагадує “Нашу Україну” часів всепоглинаючого плюралізму думок всередині неї. Вихід з коаліції будь-якої іншої фракції за формальними ознаками не призведе до її краху».

Крім того, щодо розпаду коаліції експерт нагадує, що достроково обрана Верховна Рада рік може працювати в будь-якому форматі.

У свою чергу, оцінюючи «цілісність» коаліції, директор Українського

інституту аналізу та менеджменту політики Р. Бортник підкреслює, що «це вимушена коаліція. Це коаліція, яка знаходиться під тиском громадської думки, під тиском війни на Сході України, під тиском наших західних партнерів. Усім цим політичним силам складно зараз працювати разом, тому що у них різні джерела фінансування, у них різні соціальні цілі, у них, за великим рахунком, різні політичні цілі. Коаліція давно розділена на два блоки. Це дві великі політичні сили – Блок П. Порошенка і “Народний фронт”, які разом дають 232 голоси. І більшість голосувань, які відбуваються в парламенті, – це якраз до 240–250 голосів. Переважно голосують ці дві великі політичні сили. А більш дрібні члени цієї коаліції – “Радикальна партія”, “Самопоміч”, Блок Ю. Тимошенко – намагаються, перебуваючи в коаліції, демонструвати якусь опозицію нинішньому соціальному курсу, намагаються якимось чином зняти з себе будь-яку відповідальність за ті соціально непопулярні рішення, які приймає влада».

Разом з тим, на думку політолога В. Фесенка, суперечності в коаліції хоча й посилюються з моменту її створення, «але, наскільки я знаю, жоден з учасників коаліції не збирається виходити з її складу. Думаю, що ризики розпаду коаліції, якщо нічого не відбудеться форс-мажорного в найближчі місяці, можуть посилитися тільки до осені, не раніше. Зараз ніяких прямих ризиків, ніяких прямих передумов для розпаду коаліції немає», – вважає експерт.

Що ж стосується неодноразових заяв О. Ляшка про можливий вихід радикалів зі складу більшості, то, на думку політолога, «це гра, це технологія». «Потрібно не на заяви звертати увагу, а на те, як голосує Радикальна партія. Ось найкраща відповідь на це питання. Наскільки я розумію, О. Ляшко і його фракція не збираються виходити з коаліції. Грати далі роль внутрішньої опозиції вони будуть із задоволенням, а ось виходити з коаліції не будуть», – резюмує В. Фесенко.

Напроти, представники чинної влади переконують у міцності та життєздатності коаліції.

Так, Голова Верховної Ради України В. Гройсман, говорячи про 100 днів роботи парламенту, відзначив, що ситуація в коаліції «цілком здорова», хоча «не все просто». «Але те, що коаліція сьогодні дає цілком хороші сигнали, що вона жива, що більшість здатна приймати відповідальні рішення, навіть якщо вони непопулярні, – це теж досить позитивний сигнал, – сказав спікер. – У нас досить багато дискусій на різні теми, але важливо те, що ми знаходимо взаєморозуміння, і в зал, в більшості випадків, виходимо з узгодженими рішеннями. Я оцінюю ситуацію в коаліції як цілком здорову».

Представник Президента в парламенті С. Кубів запевняє, що коаліція, попри «гострі кути» в дискусіях, залишається міцною.

Загалом же значна частина експертів та оглядачів ЗМІ відзначає, що українські парламентарі не дуже поспішають опанувати мистецтво працювати в коаліції. Цю тезу підтверджують і дані, оприлюднені заступником глави Адміністрації Президента Д. Шимківом, за словами якого, на сьогодні виконано всього 5,2 % зобов'язань, закріплених у Коаліційній

угоді.

Також останні події у ВР продемонстрували, що до монолітності парламентській коаліції ще далеко. Проте навіть у нинішньому її вигляді коаліція потрібна Адміністрації Президента – для прийняття нової Конституції, далі – для проведення місцевих виборів. Це відіграє неабияку роль, оскільки, на переконання багатьох фахівців, значна частина парламентарів і досі озирається на АП і П. Порошенка, не усвідомлюючи Верховну Раду як центр політичного життя.

Водночас називаються й певні підстави для змін у складі коаліції, серед яких одна з основних – місцеві вибори, що наближаються. На них більшість політичних сил буде конкурентами, що, у свою чергу, позначиться й на ефективності парламентської роботи.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман наголошує, що влада має докласти всіх зусиль задля якнайшвидшого формування належної системи самоврядування.

Перед початком «години запитань до уряду» щодо децентралізації влади у Верховній Раді в п'ятницю В. Гройсман зазначив, що завдяки спільній роботі «команди уряду, Адміністрації Президента, парламенту» внесено зміни до Податкового та Бюджетного кодексів, бюджету на поточний рік у частині запровадження механізмів реальної фінансової децентралізації.

В. Гройсман нагадав, що парламент ухвалив ряд важливих законодавчих актів, які регулюють відносини у сфері місцевого самоврядування, зокрема «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства», яким передано функції по здійсненню державного архітектурно-будівельного контролю від центрального органу виконавчої влади до органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, а також спрощено деякі дозвільні й погоджувальні процедури в будівництві.

Голова Верховної Ради висловив сподівання, що найближчим часом парламент ухвалить законопроекти про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері регулювання земельних відносин і про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг.

«Сьогодні відбувається величезна робота щодо формування нової Конституції, яка дозволить громадам по-справжньому бути ефективними і виконувати завдання, які ставлять перед ними виборці, – сказав В. Гройсман. – Маємо робити усе задля пришвидшення темпів нашої роботи і формування належної системи самоврядування в країні» (*Офіційний портал Верховної*

Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 24.04).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман сподівається, що своє бачення реформування Основного закону на засіданні Конституційної комісії 13 травня представлять усі її робочі групи.

Під час зустрічі з комісаром ЄС з питань європейської політики сусідства та переговорів з розширення Й. Ханом у понеділок В. Гройсман повідомив про перебіг конституційної реформи у нашій державі.

За його словами, створені у рамках Конституційної комісії три робочі групи напрацьовуватимуть зміни за пріоритетними напрямками реформування – децентралізації, удосконалення конституційних засад правосуддя та конституційного регулювання прав, свобод і обов'язків людини та громадянина.

«Перший блок, який ми маємо напрацювати – децентралізація», – наголосив керівник парламенту, зазначивши, що робоча група планує 13 травня представити на розгляд Конституційної комісії відповідний законопроект. При цьому В. Гройсман нагадав, що, відповідно до процедури, Верховна Рада має його розглянути, направити до Конституційного суду і Венеціанської комісії для отримання висновків та попередньо схвалити ще раз до 15 липня ц.р. з тим, аби у вересні ухвалити остаточно.

«Я не бачу серйозних розбіжностей, які перешкоджатимуть нам це зробити, – зазначив він. – Є певні питання, але ми здатні знайти відповіді на них».

Під час зустрічі Сторони також детально обговорили різноманітні аспекти реформи місцевого самоврядування. Голова Верховної Ради також повідомив про перебіг реформи судустрою і прокуратури, державної служби, про роботу над законопроектом про місцеві вибори і Планом законодавчого забезпечення реформ.

Своєю чергою, комісар ЄС назвав важливим той факт, що український парламент «відданий процесу реформ» і посідає «лідерську роль у процесі конституційної реформи». «Ми, як і все українське суспільство, з нетерпінням очікуємо на реформу Конституції, судустрою і прокуратури, оскільки без забезпечення верховенства права реформування інших сфер неможливо», – сказав Й. Хан (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 27.04).*

Голова Верховної Ради України В. Гройсман підпише розпорядження щодо оприлюднення на офіційному сайті парламенту інформації про відвідування парламентарями пленарних засідань і голосування в онлайн-режимі.

«Я буду повністю інформувати суспільство про те, хто відсутній без поважних причин на пленарних засіданнях», – сказав він.

Голова Верховної Ради також наголосив, що в разі, якщо депутат,

zareєструвавшись у системі «Рада», не бере участі в п'яти голосуваннях, ця інформація також оприлюднюватиметься, оскільки позиція кожного народного обранця має бути публічною.

Керівник парламенту висловив сподівання, що депутати порозуміються щодо необхідності дотримуватися дисципліни в залі, відвідування пленарних засідань, засідань комітетів, щоб не повторювалася ситуація, коли важливі реформаторські закони «ледве-ледве набирають 226 голосів» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 24.04*).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України восьмого скликання». Про це В. Гройсман заявив, під час пленарного засідання Верховної Ради України в п'ятницю, 24 квітня.

Народні депутати внесли зміни до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України VIII скликання, затвердженого постановою Верховної Ради України № 110-VIII від 15 січня 2015 р., стосовно роботи Верховної Ради України в травні 2015 р., передбачивши:

– тиждень з 5 по 8 травня – робота в комітетах, комісіях, фракціях і групах;

– тиждень з 12 по 15 травня: 12 травня – засідання погоджувальної ради, пленарні засідання; 13 травня – пленарне засідання, робота в комітетах, комісіях, фракціях і групах; 14 травня – пленарні засідання; 15 травня – година запитань до уряду, пленарне засідання.

Постанову ухвалено з урахуванням поправок. Відповідний проект зареєстровано за № 2590 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 24.04*).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про службу в органах місцевого самоврядування».

Положення законопроекту № 2489 спрямовані на встановлення нових правових та організаційних засад служби в органах місцевого самоврядування. Проектом передбачається створення правових передумов для підвищення престижності служби в органах місцевого самоврядування; врегулювання статусу службовця органу місцевого самоврядування; рівного доступу до служби в органах місцевого самоврядування виключно на основі заслуг; прозорого прийняття на службу до органів місцевого самоврядування; стимулювання кар'єрного зростання; деполітизації; нової моделі оплати праці, що мінімізує суб'єктивізм керівника; упровадження ефективного механізму запобігання корупції; підвищення рівня соціального та матеріального захисту службовців. Водночас пропонується визнати таким, що втратив чинність, чинний Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування».

Проект містить ряд принципів новел, головними серед яких є: новий

поділ посад в органах місцевого самоврядування на категорії; вимоги до політичної неупередженості службовців; вимоги до рівня професійної компетентності особи, яка претендує на зайняття посади в органах місцевого самоврядування; порядок проведення конкурсу; новели щодо оплати праці, преміювання та заохочення (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.04*).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про державну службу».

Положення законопроекту № 2490 спрямовані на визначення принципів, правових та організаційних засад забезпечення державної служби, порядку вступу на державну службу, її проходження та припинення, правового статусу державних службовців, засад їхнього соціального й правового захисту шляхом прийняття нового первинного закону. Водночас пропонується визнати таким, що втратив чинність, чинний Закон України «Про державну службу» від 16 грудня 1993 р., а також внести зміни до деяких законодавчих актів. Проект містить ряд принципів новел, головними серед яких є: поділ посад державної служби на категорії А (вищий корпус державної служби), Б (керівники підрозділів), В (інші посади державної служби, не віднесені до категорій А та Б); вимоги до політичної неупередженості державних службовців; запровадження посади державного секретаря міністерства; створення комісії з питань вищого корпусу державної служби; запровадження інституту наставництва державного службовця; закріплення вимоги до рівня професійної компетентності особи, яка претендує на зайняття посади державної служби; норми про професійне навчання державного службовця, оплату його праці, преміювання та заохочення, а також дисциплінарну та матеріальну відповідальність. Крім того, пропонується виключити із сфери дії закону, проект якого розглядається, значне коло осіб [зокрема, Президента України, членів Кабінету Міністрів України, перших заступників і заступників міністрів (крім заступників Міністра Кабінету Міністрів України), народних депутатів України та їхніх помічників-консультантів, суддів, працівників прокуратури, працівників державних органів, які виконують функції з обслуговування, суддів тощо] (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.04*).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення зміни до Закону України “Про вищу освіту” (щодо удосконалення прийому на навчання та розміщення державного замовлення)».

Законом шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про вищу освіту» розширено перелік умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, передбачено за відповідних умов змогу повторно безоплатно здобувати вищу освіту громадянами України, а також удосконалено механізм розміщення державного замовлення.

Закон розроблено з метою гарантування доступності вищої освіти, можливості її безоплатного отримання, уніфікації та удосконалення окремих норм Закону, що забезпечить усунення перешкод у проведенні вступної кампанії.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2672 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.04).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо особливостей виконання проектів міжнародної технічної допомоги на Чорнобильській АЕС)».

Законодавчим актом усунуто прогалини в податковому законодавстві України стосовно особливостей реалізації проектів міжнародної технічної допомоги на Чорнобильській АЕС.

Законом доповнено Податковий кодекс України положеннями щодо відсутності необхідності реєстрації нерезидентів – виконавців проектів міжнародної технічної допомоги на Чорнобильській АЕС у податковому органі; звільнено від оподаткування прибутку ДСП ЧАЕС і прибутку підприємств, отриманого за рахунок міжнародної технічної допомоги або за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті як внесок України до Чорнобильського фонду «Укриття».

Законопроект зареєстровано за № 2168 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.04).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про громадянство України” (щодо спрощення порядку прийняття до громадянства України окремих категорій осіб)».

Законопроектом № 1901 пропонується внести зміни до Закону України «Про громадянство України» щодо спрощення порядку прийняття до громадянства України осіб, які:

а) захищали суверенітет, територіальну цілісність і незалежність України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції чи військових діях у складі добровольчих батальйонів, партизанських загонів чи інших територіальних формувань, що співпрацювали зі Збройними силами України, органами Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України;

б) зазнали порушень прав і свобод людини на території іноземної держави у зв'язку зі своєю позицією чи діяльністю, спрямованою на підтримку суверенітету, територіальної цілісності та незалежності України.

Проектом, зокрема, пропонується передбачити, що на означені категорії осіб не поширюються вимоги п. 3–6 ч. 2 цієї статті та вони разом з клопотанням про прийняття до громадянства України подають рішення суду, яким встановлено відповідний факт безпосередньої участі особи в

антитерористичній операції чи військових діях або, відповідно, належно завірені копії офіційних документів, які засвідчують порушення громадянських прав і свобод у країні постійного проживання (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.04*).

Верховная Рада не поддержала проект постановления о внесении изменений в Постановление парламента от 2 декабря «О формировании состава Кабинета Министров Украины» (реестр. № 2057).

За это решение голосовали дважды 183 и 186 народных депутатов из 265 и 266 зарегистрированных в сессионном зале (<http://korrespondent.net/ukraine/3507543-deputaty-ne-zakhotely-pryznavat-nastoiyaschye-ymena-yaresko-y-abromavychusa>).

Как отмечается в пояснительной записке, проект постановления имеет целью исправление фамилий и имен лиц, назначенных на должности министра экономического развития и торговли Украины и министра финансов Украины.

Так, в абзаце 7 слова «Айвараса Абромавичуса» заменяются на «Абромавичуса Аввараса», а в абзаце 19 слова «Яресько Наталію» заменяются словами «Яресько Наталію Енн» (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 24.04*).

Відбулося засідання робочої групи Верховної Ради України з питання обґрунтування підняття цін/тарифів на енергоносії та комунальні послуги, роботи нової системи призначення житлових субсидій.

У засіданні взяли участь народні депутати – представники депутатських фракцій і груп, комітетів, центральних органів виконавчої влади, сторін соціального діалогу, науковці.

Голова Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Л. Денісова, відкриваючи засідання, нагадала, що у зв'язку зі зростанням тарифів на житлово-комунальні послуги держава запровадила спрощені умови отримання субсидій. «Це, безумовно, необхідний крок. Але зараз у людей, які отримали заяви та декларації, виникають певні труднощі», – сказала вона.

Голова комітету наголосила: «Враховуючи велику кількість звернень від громадян щодо механізму заповнення заяви та декларації, взяття додаткових довідок та подання їх до органів соціального захисту населення для отримання субсидії, необхідно вдосконалити механізм стосовно всіх нюансів, які можуть виникати при оформленні допомоги від держави на оплату житлово-комунальних послуг. Потрібно врегулювати питання щодо помилок та приховування доходів у декларації, отримання субсидій селянами, безробітними, людьми, які мають борги по заробітній платі».

Окремо під час засідання обговорено питання надання субсидій особам, які з 1 квітня 2015 р. почали отримувати менший дохід у зв'язку зі змінами в

пенсійному законодавстві, а також особам, які здійснюють підприємницьку діяльність за спрощеною системою оподаткування. «Важливе питання, яке потрібно терміново врегулювати, – це отримання субсидій переселенцями, які проживають в орендованих квартирах, та учасниками антитерористичної операції, яким через банківські рахунки оплачується дороговартісне лікування, про що вони повинні вказувати у декларації», – наголосила Л. Денісова.

На думку голови комітету необхідно організувати належну роботу органів соціального захисту. «Для цього ми повинні захистити соціальних працівників, не допустити їхнього скорочення та передбачити збільшення видатків на оплату праці», – зазначила вона.

За її словами, спрощений механізм отримання субсидії необхідно й далі вдосконалювати, зробити це потрібно терміново: «Парламент спільно з урядом повинні вдосконалити механізм субсидій, щоб люди не боялися подавати декларації. Завдання держави – надати допомогу всім, кому вона необхідна», – зазначила голова комітету.

За результатами обговорення члени робочої групи вирішили до 7 травня 2015 р. спільно з представниками центральних органів виконавчої влади опрацювати зазначені питання та розробити зміни до постанови Кабінету Міністрів України щодо призначення субсидій (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 27.04*).

Відбулося засідання постійної делегації Верховної Ради України в Парламентській асамблеї Організації чорноморського економічного співробітництва.

Під час засідання було обговорено звернення генерального секретаря ПАЧЕС А. Гаджиева щодо підтримки рішення асамблеї про прийняття декларації у зв'язку зі зміцненням статусу ПАЧЕС.

«З огляду на ситуацію в Україні, ми повинні активізувати свою участь у Парламентській асамблеї Організації чорноморського економічного співробітництва. Насамперед необхідно чітко заявляти про нашу позицію щодо окупації Криму та військової агресії з боку Росії на Донбасі», – наголосила Л. Денісова.

Учасники засідання заслухали звіт за результатами участі членів Комітету ПАЧЕС з економічних, торговельних, технологічних та екологічних питань у засіданні комітету 16–17 березня у м. Белград і звіт членів Комітету ПАЧЕС з питань культури, освіти та соціальних питань про їхню участь у засіданні комітету 1–2 квітня 2015 р. в м. Орду.

Під час засідання також обговорено питання участі членів делегації в засіданні Комітету ПАЧЕС з правових та політичних питань 5–6 травня 2015 р. в Баку, 45-й Генеральній асамблеї ПАЧЕС 8–10 червня та подальші напрями роботи делегації (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 27.04*).

Група народних депутатів України перебуває у м. Токіо (Японія) на запрошення японського уряду.

Японія підтвердила свій намір надати фінансову допомогу Україні в розмірі 1,8 млрд дол. Про це віце-міністр закордонних справ Японії К. Соноура сказав напередодні свого візиту до Києва під час зустрічі з депутатами Верховної Ради, які перебувають у Токіо на запрошення японського уряду.

К. Соноура наголосив, що боротьба з корупцією має бути головним пріоритетом для нової України. Також віце-міністр прокоментував військовий конфлікт в Україні: «Європа та Азія переживають схожі виклики, коли великі держави можуть використовувати силу для досягнення своїх цілей. Але це є неприпустимо».

Українські депутати зі свого боку підкреслили, що партнерство з Японією для України є стратегічним. «Особливо зараз, коли наша держава обрала шлях демократичних реформ», – підкреслила народний депутат С. Заліщук.

Інший член делегації С. Лещенко повідомив про створення Антикорупційного бюро, з яким ми пов'язуємо великі надії. Зі свого боку народний депутат М. Найєм додав, що «ми як парламентарі сприятимемо публічній звітності використання українським урядом міжнародної допомоги», у тому числі виділеної Японією.

Під час перебування в Токіо делегація провела зустрічі з депутатами парламенту Японії, які входять до групи дружби між парламентами України та Японії, з керівництвом правлячої Ліберально-демократичної партії Японії (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 27.04***).

Комітет з питань науки і освіти за підтримки шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» провів Міжнародний семінар «Децентралізація в сфері освіти. Розподіл повноважень між різними гілками влади. Засновники навчальних закладів».

У виступі голова комітету Л. Гриневич зазначила: «Освіта стосується величезної кількості українських громадян. Тому кожне рішення, яке ми будемо пропонувати у новому законі про освіту, має бути зрозумілим, прозорим, виваженим та аргументованим».

Під час семінару обговорювалися питання децентралізації у сфері освіти, розподілу повноважень між різними гілками влади; новації, які мають бути передбачені в проекті нової редакції закону про освіту (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 27.04***).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко за підсумками саміту Україна – Європейський Союз заявив, що успішні реформи, які запроваджує українська влада за підтримки ЄС, у недалекій перспективі дадуть змогу країні стати членом Євросоюзу.

На підсумковій прес-конференції глава держави зазначив, що українська влада здійснює непрості реформи, спираючись на виконання Угоди про асоціацію. «Ми будемо нову країну, демократичну, з європейськими стандартами, яка, я впевнений, в недалекій перспективі стане членом Європейського Союзу. Це право український народ виборов під час Революції гідності і виборює сьогодні у війні проти російської агресії», – сказав Президент.

Глава держави зазначив, що ЄС позитивно оцінює перші результати України на шляху реформ, зокрема стосовно конституційної реформи та децентралізації; боротьби з корупцією; реформи системи правосуддя; реструктуризації енергетичного сектору та покращення бізнес-клімату.

«Головним інструментом впровадження реформ для нас є Угода про асоціацію», – підкреслив глава держави. Окремі елементи документа активно впроваджуються вже сьогодні. Україна розраховує, що держави-члени ЄС завершать ратифікацію в найближчі місяці, що дасть можливість швидко розпочати повне виконання Угоди.

Насамперед, як наголосив Президент, це стосується створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, яка має запрацювати з 1 січня 2016 р. «Початок функціонування поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі відіграє важливу роль у подоланні економічних викликів», – упевнений глава держави. За його словами, ринок ЄС стимулюватиме українську економіку до повної модернізації, а відтак і зростання якості життя в Україні. Президент нагадав, що доказом переваг такого шляху є позитивні результати функціонування режиму автономних торговельних преференцій ЄС для України.

Водночас Україні надзвичайно потрібна всебічна допомога партнерів. «Вітаю рішення ЄС про виділення нашій державі третьої програми макрофінансової допомоги у розмірі 1,8 млрд євро», – зазначив Президент. Раніше ЄС надав Україні 6 млрд євро допомоги.

Крім того, під час переговорів на саміті була відзначена значна інтенсивність контактів між Україною та Європейською комісією з питань зміцнення європейської енергетичної безпеки, підтримка Єврокомісії під час тристоронніх консультацій у форматі «Україна – ЄС – Росія» з питань газопостачання, а також допомога ЄС у забезпеченні реверсних поставок газу з Європи. «Важливою для України є участь у процесі створення Енергетичного союзу, який передбачає залучення до його роботи країн-учасниць Енергетичного співтовариства», – зазначив П. Порошенко.

У сфері транспорту ключовим пріоритетом взаємодії залишається

якнайшвидше укладення угоди про Спільний авіаційний простір уже в 2015 р.

Також під час саміту обговорювалося питання надання громадянам України можливості безвізових поїздок до ЄС. Президент повідомив, що керівництво ЄС позитивно оцінило прогрес у реалізації Плану дій щодо візової лібералізації. «Це дає нам всі підстави сподіватися, що здійснена Україною робота буде на належному рівні оцінена Європейською комісією та державами-членами ЄС і дасть змогу вже з наступного року українським громадянам відчувати реальні переваги зближення з Європейським Союзом», – сказав глава держави. Президент повідомив, що 12 травня будуть представлені результати оціночної місії з виконання зобов'язань України, що дасть можливість сформулювати вичерпний план і кроки, які Україна має здійснити до кінця 2015 р., щоб найближчим часом запровадити безвізовий режим з ЄС.

П. Порошенко зазначив, що в цьому питанні Україна розраховує на підтримку президентів Європейської ради Д. Туска і Європейської комісії Ж.-К. Юнкера на Ризькому саміті Східного партнерства.

«Переконаний, що досягнуті сьогодні домовленості, закріплені у Спільній заяві, нададуть потужного поштовху розвитку та поглибленню наших відносин», – резюмував глава держави, подякувавши Д. Туску та Ж.-К. Юнкеру за плідну й довірливу дискусію (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32766.html>). – 2015. – 27.04).

Президент П. Порошенко відкрив Міжнародну конференцію на підтримку реформ в Україні, яка проходить сьогодні у Києві. Звертаючись до учасників конференції, глава держави наголосив: «Ваша солідарність є ключем до вирішення наших нинішніх труднощів, а також майбутнього України, яку ми бачимо повністю інтегрованим, економічно динамічним і продуктивним членом європейської сім'ї народів».

Президент відзначив, що Україна продовжує послідовно рухатися на шляху європейської інтеграції та впровадження реформ в усіх сферах суспільного, політичного та економічного життя. «Кожен день триває боротьба на два фронти – один, це боротьба за збереження нашої свободи і територіальної цілісності; інший, боротьба, щоб вижити економічно, викоринити корупцію і провести всеосяжні, і навіть дуже болючі реформи, щоб зробити нову Україну», – сказав П. Порошенко.

Незважаючи на те, що Україна, як і раніше, перебуває під загрозою війни, зазначив Президент, «ми сповнені рішучості зробити прорив і рухатися до своєї мети». «Деолігархізація, демонополізація, дерегулювання і децентралізація, а також боротьба з корупцією є основними можливостями для наших реформ», – сказав глава держави.

«Наша мета полягає в тому, щоб побудувати і забезпечити незворотність системи, яка гарантує демократію, права і свободи людини; політичну

систему, яка дотримується стандартів європейської політичної культури», – сказав Президент.

Президент наголосив, що Україна послідовно рухається у фарватері Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом.

Президент поінформував учасників про діяльність Національної ради реформ, яка координує реформи та діяльність в цьому напрямку всіх трьох гілок влади за участю громадянського суспільства: «Ми створили ефективну команду реформ. Я пишаюся тим, що уряд складається з багатьох реформаторських професіоналів, які змінюють країну в напрямку найкращих світових стандартів», – наголосив П. Порошенко.

Окрему увагу глава держави звернув на боротьбу з корупцією, яка, за його словами, залишається головним пріоритетом. Він повідомив, що Національне бюро по боротьбі з корупцією, яке було створено відповідно до найкращих міжнародних стандартів, вже розпочало свою роботу. При цьому Президент наголосив на тому, що робота Бюро значною мірою орієнтована на відновлення довіри до України в очах українського суспільства та іноземних інвесторів.

«Ми прагнемо запровадити нові правила гри. Україна потребує інвестицій, щоб створювати і розвивати свій величезний потенціал – потенціал, яким так довго нехтували. Нам потрібні інвестиції, щоб відновити нашу економіку і почати стійке зростання – зростання, яке не тільки модернізує Україну, а яке буде вигідно й для інвесторів в Україні», – зазначив Президент.

Говорячи про потенціал України, глава держави наголосив, що сьогодні Україна є одним з найперспективніших місць для інвестицій. «Хоча ми маємо справу з військовою агресією на Сході, нам вдалося довести площу нестабільності до 7 % території України, включаючи Крим. І нам вдається тримати ситуацію під контролем», – сказав Президент.

Наприкінці свого виступу глава держави звернувся до присутніх із закликом вірити в Україну і підтримувати її. «Будь ласка, повірте в Україну і приєднуйтеся до нас в цьому історичному процесі», – сказав П. Порошенко.

Міжнародна конференція на підтримку реформ в Україні спрямована на мобілізацію і збільшення підтримки України. В її роботі беруть участь понад 500 іноземних інвесторів, представників бізнесу та урядових структур з 56 країн світу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 28.04.*

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову із федеральним канцлером Німеччини А. Меркель. Президент України та федеральний канцлер ФРН засудили постійні порушення режиму припинення вогню з боку бойовиків.

Співрозмовники наголосили на необхідності повного виконання Мінських домовленостей всіма сторонами. Вони також обговорили роботу Тристоронньої контактної групи та діяльність Спеціальної моніторингової

місії ОБСЄ.

П. Порошенко та А. Меркель також обговорили питання в контексті відносин Україна-ЄС та підготовку до Саміту «Східного партнерства» в Ризи (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2015. – 27.04).

25 квітня Президент України П. Порошенко перебував з робочою поїздкою в Миколаївській області.

У рамках робочої поїдки він взяв участь у тактичних навчаннях військових частин і підрозділів Збройних сил України.

На 235 загальновійськовому полігоні Сухопутних військ ЗСУ поблизу Миколаєва глава держави разом з начальником Генерального штабу, головнокомандувачем ЗС генерал-полковником В. Муженком, командувачем Високомобільних десантних військ ЗС полковником М. Забродським і секретарем РНБО О. Турчиновим спостерігав за діями підрозділів 95-ї окремої аеромобільної бригади, 25-ї окремої Дніпропетровської повітряно-десантної бригади та 79-ї окремої аеромобільної бригади.

Президент наголосив, що метою проведення таких масштабних воєнно-технічних навчань є зміцнення обороноздатності Української держави.

Глава держави відзначив професіоналізм і високий рівень підготовки всіх присутніх на полігоні військовослужбовців, значна частина з яких – мобілізовані.

Якісно проведені навчання демонструють, що за рік Збройні сили фактично відновилися, також констатував він. «Ми готуємося до оборони своєї країни. На території України зараз знаходиться агресор, ворог і ми маємо зробити все можливе на своїй ділянці для того, щоб забезпечити ефективний захист. Ті, хто сьогодні брав участь у цих навчаннях, яскраво продемонстрували високий рівень, – сказав глава держави. – Українська армія сьогодні одна з найбільш боєздатних».

Водночас Президент зазначив, що, незважаючи на зміцнення свого війська, Україна неухильно дотримується зобов'язання відповідно до мінських домовленостей, що було засвідчено й незалежними спостережними місіями. Противник, навпаки, порушує всі домовленості, не допускає спостережну місію ОБСЄ. Саме така поведінка ворога й дає Україні додаткові підстави для підвищення обороноздатності (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/32748.html)*). – 2015. – 25.04).

У день 29-ї річниці Чорнобильської трагедії Президент України П. Порошенко відвідав Чорнобильську атомну електростанцію.

Главу держави супроводжували перший заступник глави Адміністрації Президента України В. Ковальчук, голова Київської обласної державної

адміністрації В. Шандра, члени уряду, народні депутати.

Глава держави вшанував пам'ять героїв Чорнобиля покладанням квітів до пам'ятника біля адміністративного корпусу станції. «Сьогодні ми, українці, продовжуємо нести на своїх плечах основний тягар Чорнобильської катастрофи. А її трагічні наслідки, що переживають наші громадяни, вочевидь, не даватимуть нам спокою ще багато років», – підкреслив глава держави.

Він також оглянув об'єкт «Укриття» та зону монтажу нового безпечного конфайнменту над аварійним четвертим блоком, на якому нині проводять перший етап стикування західної та східної частин. Генеральний директор Державного спеціалізованого підприємства «ЧАЕС» І. Грамоткін поінформував Президента про основні етапи та перебіг будівництва конфайнменту, яке проводить французький консорціум Novarka на кошти фонду, який фінансують 28 країн-донорів за адмініструванням ЄБРР.

Глава держави висловив подяку команді, яка сьогодні буде конфайнмент. «Тут демонструють, як вміють працювати українці, французи, англійці, азербайджанці, турки. Але більшість – українці, які роблять все можливе для того, щоб своєчасно забезпечити захист екології, захист від ядерної небезпеки, яка буде тривати довгі роки. Якість, яку ми побачили, організація робіт, самовідданість є запорукою того, що все буде зроблено на відмінно», – наголосив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України*(<http://www.president.gov.ua/news/32755.html>). – 2015. – 26.04).

Президент П. Порошенко підписав указ про створення Ради регіонального розвитку – майданчика для прийняття важливих та ефективних рішень у сфері реалізації програм регіональної політики та реформи децентралізації. Про це на брифінгу повідомив перший заступник глави АПУ В. Ковальчук.

Новостворений орган очолює Президент. До складу ради ввійшли Прем'єр-міністр, Голова Верховної Ради, керівники органів місцевого самоврядування та органів влади, представники всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування.

Перший заступник глави АПУ наголосив, що такий склад дасть змогу раді працювати найбільш ефективно. Кожен учасник має власне бачення реформування регіональної політики, але спільними зусиллями буде напрацьований єдиний шлях. «Результатом роботи Ради регіонального розвитку стане консолідоване бачення реформи децентралізації, що влаштує всі зацікавлені сторони та врахує всі думки й пропозиції», – зазначив він.

Першим завданням Ради регіонального розвитку стане реалізація нових пріоритетів державної регіональної політики, які зафіксовані в законі про засади державної регіональної політики. «Це ефективне використання внутрішнього потенціалу кожного регіону, стимулювання та підтримка місцевих ініціатив, скорочення розриву між рівнем життя людей у різних

регіонах, підвищення конкурентоспроможності регіонів», – нагадав В. Ковальчук.

Враховуючи початок роботи Конституційної комісії, перші засідання Ради регіонального розвитку будуть присвячені формуванню нової територіальної основи місцевого самоврядування та розробці відповідних змін до Конституції. «Рада стане представником регіонів в центрі та представником центру в регіонах. Вона забезпечить, з одного боку, врахування інтересів регіонів при опрацюванні та прийнятті рішень центральними органами, а з іншого – моніторинг виконання цих рішень на місцях», – зазначив він.

Ще один важливий напрям роботи ради – подолання відсталості та підвищення інвестиційної привабливості регіонів. «Україна перебуває у надзвичайно складному становищі, але інвестори навіть за таких умов зацікавлені в регіональних проектах», – сказав В. Ковальчук, додавши, що інвесторів зупиняє не стільки війна, скільки відсутність чітких і прозорих правил роботи.

Крім законів України, рада враховуватиме стандарти Європейської хартії місцевого самоврядування і вивчатиме найкращий міжнародний досвід. В. Ковальчук нагадав, що Україна вже зробила перші кроки на шляху до децентралізації – наприкінці минулого року місцевим органам влади були передані певні фінансові повноваження, прийнятий ряд законів щодо розвитку регіональної політики та створення спроможних територіальних громад.

«Рада регіонального розвитку дозволить консолідувати зусилля та стане майданчиком для запровадження необхідних реформ», – наголосив перший заступник глави АПУ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України*(<http://www.president.gov.ua/news/32710.html>). – 2015. – 22.04).

Президент П. Порошенко підписав Закон № 324-VIII «Про внесення змін до статті 19 Закону України “Про міліцію” щодо збереження грошового та інших видів забезпечення працівникам міліції, захопленим у полон або заручниками, або безвісно відсутнім», який був проголосований Верховною Радою України 9 квітня 2015 р.

Згідно із Законом, сім'ям зазначених працівників міліції щомісячно виплачується грошове забезпечення, у тому числі додаткові та інші види грошового забезпечення, у розмірах, встановлених працівнику міліції на день захоплення його в полон або заручником, або визнання його безвісно відсутнім.

Виплата грошового забезпечення членам сімей здійснюється до повного з'ясування обставин захоплення працівників міліції в полон або заручниками, або їх звільнення чи визнання у встановленому законом порядку безвісно відсутніми чи оголошення померлими. У всіх випадках виплата грошового забезпечення здійснюється не більше ніж до дня виключення працівника міліції з кадрів Міністерства внутрішніх справ України в установленому

порядку *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/32761.html). – 2015. – 27.04).*

Президент України підписав Закон № 306-VIII «Про внесення змін до статті 6 Закону України “Про Державну прикордонну службу України”», який збільшує граничну чисельність Державної прикордонної служби України на 3 тис. військовослужбовців – до 53 тис. прикордонників.

Закон, прийнятий Верховною Радою України 9 квітня 2015 р., створює умови для більш успішного виконання Державною прикордонною службою України завдань на загрозованих напрямках на території проведення антитерористичної операції та на адміністративному кордоні з тимчасово окупованою територією України *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/32760.html). – 2015. – 27.04).*

Президент П. Порошенко разом із дружиною Мариною 26 квітня відвідали V Міжнародний фестиваль «Книжковий арсенал».

Глава держави ознайомився з великим вибором цікавих книжок, які цього року представлені на виставці-ярмарку. Президент особливо відзначив атмосферу справжнього книжкового свята й додав, що понад усе його вразили навіть не книжки, яких цього року на «Книжковому арсеналі» було представлено як ніколи багато, а люди, велика черга бажаючих відвідати цю видатну подію в культурному житті країни. «Люди тягнуться до літератури. Емоції винятково позитивні», – сказав глава держави.

Президент на ярмарці придбав багато книжок. Серед них: «Історія Європи» Н. Дейвіса, «Розстріляне відродження» Ю. Лавриненка, «Довженко. Трилогія», «Листи до Ольги» В. Гавела. «Тепер дав би Бог часу їх прочитати», – сказав глава держави.

Президент подарував добірку дитячих книжок одного з відомих видавництв України п'ятьом дітям з багатодітної родині з Вуглегірська, яка дуже постраждала під час артилерійських обстрілів.

У програмі «Книжкового арсеналу-2015» відбувалася книжкова виставка-ярмарок за участі більше ніж 150 провідних видавництв і міжнародних культурних партнерів, які представили широкий вибір художньої, дитячої та мистецької літератури. За дні виставки відбулося понад 200 подій для дорослих і дітей за участі 40 письменників, літературних діячів і митців із 12 країн *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/32756.html). – 2015. – 26.04).*

Заступник глави Адміністрації Президента України В. Чалий провів зустріч з державним секретарем з європейських питань МЗС Португальської Республіки Б. Масаешем.

Співрозмовники обговорили взаємодію по лінії Україна – ЄС, у тому числі підготовку до саміту Україна – ЄС і Ризького саміту Східного партнерства, а також актуальні питання двостороннього порядку денного між Україною та Португалією.

В. Чалий подякував португальській стороні за незмінну підтримку територіальної цілісності та суверенітету України як на двосторонньому рівні, так і в рамках міжнародних структур, зокрема ООН, ОБСЄ, ЄС. Було позитивно відзначено рішення португальського уряду щодо надання фінансової допомоги Українській державі в рамках реалізації проектів співпраці по лінії Україна – НАТО, а також високо оцінено активну участь Португалії у складі спеціальної спостережної місії ОБСЄ в Україні.

У цьому контексті Б. Масаеш зазначив, що українська сторона і в майбутньому може розраховувати на всебічну підтримку Португалії.

Державний секретар з європейських питань МЗС Португалії запевнив, що всі внутрішньодержавні процедури щодо Угоди про асоціацію між Україною та ЄС будуть завершені португальською стороною до Ризького саміту Східного партнерства.

Співрозмовники дійшли згоди щодо необхідності інтенсифікації двостороннього політичного діалогу на високому та найвищому рівнях (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32725.html>). – 2015. – 23.04).

Заступник глави Адміністрації Президента України В. Чалий провів зустріч із заступником міністра закордонних справ Республіки Польща К. Павліком.

В. Чалий подякував Польщі за підтримку суверенітету та територіальної цілісності України, надання гуманітарної допомоги переселенцям з постраждалих районів Донбасу, реабілітацію та лікування українських військових.

Співрозмовники обговорили кроки, необхідні для поглиблення інтенсивного політичного діалогу між двома країнами, зокрема в контексті реалізації домовленостей, досягнутих під час нещодавнього офіційного візиту до України президента Республіки Польща Б. Коморовського.

К. Павлік запевнив, що Польща й надалі готова підтримувати міжнародні зусилля для відновлення миру в Україні, а також усебічно сприяти втіленню євроінтеграційних реформ в Україні, зокрема у сфері децентралізації влади.

«Ми високо цінуємо допомогу, яку надають нашому урядові польські радники та експерти, передусім у галузі конституційного права та місцевого самоврядування, та розраховуємо на продовження цієї співпраці», – зазначив В. Чалий (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32741.html>). – 2015. – 24.04).

Заступник глави Адміністрації Президента України В. Чалий зустрівся з директором Інституту міжнародних досліджень Freeman Spogli при Стенфордському університеті, колишнім спеціальним помічником президента США з питань національної безпеки та послом США у РФ (2012–2014 рр.) М. Макфолом.

В. Чалий і М. Макфол обговорили ситуацію на Донбасі та стан виконання мінських домовленостей. Заступник глави АПУ наголосив, що підсилення обороноздатності України є важливим фактором для уникнення подальшої ескалації конфлікту.

Співрозмовники також погодилися, що збільшення кількості спостерігачів і технічного оснащення СММ ОБСЄ сприятиме здійсненню більш ефективного моніторингу та верифікації, проте саме розміщення миротворчого контингенту зможе забезпечити сталий мирний процес на Донбасі.

Також В. Чалий і М. Макфол обговорили питання двосторонніх відносин між Україною та США (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/32737.html>). – 2015. – 24.04*).

А. Яценюк: Інвестиції в економіку – найкращий «план Маршалла» для України.

«Ми не просимо просто грошей – інших позик, щоб виплатити попередні. Це не працює. Найкращий «план Маршалла» – інвестиції в Україну», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 28 квітня, під час Міжнародної конференції на підтримку України (International Support for Ukraine Conference) в Києві.

Він зазначив, що уряд України високо цінує підтримку всіх міжнародних партнерів: США, Канади, країн-членів «Великої сімки», всіх членів ЄС – «усіх, хто вніс вклад у майбутнє України».

Зараз, за словами глави уряду, необхідно «втихомирити бюджетний шторм»: «Ми багато зробили, щоб закрити бюджетний дефіцит, презентувати в парламенті реалістичний бюджет, збалансувати фіскальну політику в Україні».

Проте, аби досягти економічного зростання, підкреслив А. Яценюк, необхідно залучити в українську економіку інвестиції: «Найкращий «план Маршалла» в цьому випадку – інвестуйте в Україну».

А. Яценюк підкреслив, що одна зі сфер для інвестицій – енергетичний сектор. Він нагадав, що минулого року парламент України ухвалив закон, який дає змогу виключно компаніям з ЄС та США інвестувати в українську ГТС.

Залучення цих інвесторів до модернізації та експлуатації української ГТС, підкреслив глава уряду, зможе сформувавши «новий тип енергетичної політики»: «Чудово, що ЄС розпочав антимонопольне розслідування щодо «Газпрому». Україна зробила те ж саме. Але найкраще – це по-новому сформувавши енергетичну карту Європи».

Однією з ключових сфер для міжнародних інвестицій, за словами А. Яценюка, є також українське сільське господарство: «Ми можемо виробляти екологічно чисті й дуже конкурентні сільгосппродукти».

Глава уряду також наголосив на важливості спільних освітніх програм із ЄС: «Очікуємо, що це принесе «вищий IQ» – щоб рухати країну вперед, проводити реформи і бути більш конкурентними у світі».

«Нам дійсно необхідний «план Маршалла». І я переконаний, що ця конференція – перший крок, як створити масштабний, всеохоплюючий план для України і для нашого спільного успіху», – сказав А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 28.04).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив міністру екології та природних ресурсів України І. Шевченку разом з Міністерством фінансів України та Державним казначейством України невідкладно вжити заходи з погашення заборгованості з виплати заробітної плати, що виникла у 2014 р. перед підприємствами, які належать до сфери управління Державного агентства з управління зоною відчуження.

Глава уряду доручив у разі необхідності подати на розгляд Кабінету Міністрів України проект відповідного акта (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248120369&cat_id=244274130)*). – 2015. – 25.04).

Кабінет Міністрів України своїм рішенням схвалив плани імплементації актів законодавства ЄС у сфері оподаткування, митних питань і сприяння торгівлі, ліцензування залізничних підприємств та організації робочого часу моряків.

У сфері оподаткування, митних питань і сприяння торгівлі йдеться про Конвенцію про спрощення формальностей у торгівлі товарами та Конвенцію про єдиний режим транзиту; Регламент № 952/2013 Європейського парламенту та Ради, яким встановлюється Митний кодекс Союзу, що дасть змогу забезпечити відповідність національного законодавства митному законодавству ЄС і спростити ведення торгівлі між Україною та ЄС; Регламент Ради № 1186/2009, що встановлює систему Співтовариства для звільнення від сплати мит, та Директиву Ради про звільнення від податку на додану вартість і акцизів на товари, що ввозяться особами, які подорожують з третіх країн; Регламент № 608/2013 Європейського парламенту та Ради про митний контроль за дотриманням прав інтелектуальної власності та Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) № 1352/2013, впровадження яких сприятиме встановленню загальних правил і процедур для контрафактних і піратських товарів та встановленню загальних правил щодо ефективної боротьби з нелегальним ринком таких товарів; Директиву Ради 2003/96/ЄС про реструктуризацію системи співтовариства з оподаткування енергопродуктів та електроенергії; План імплементації

Директиви Ради 95/18/ЄС у сфері ліцензування залізничних підприємств.

Упровадження в законодавство України Директиви 1999/95/ЄС Європейського парламенту та Ради про правозастосування положень щодо годин праці моряків на борту суден, які зупиняються в портах співтовариства, і Директиви Ради 1999/63/ЄС про Угоду про організацію робочого часу моряків, укладеної між Асоціацією судновласників Європейського співтовариства (АСЄС) та Федерацією транспортних профспілок Європейського співтовариства, надасть можливість підвищити рівень захисту прав моряків на достойні умови праці та життя на борту судна, забезпечення організації судновласниками належного режиму роботи членів екіпажів суден, посилення соціального захисту моряків.

Урядовий офіс з питань європейської інтеграції координуватиме роботу міністерств щодо виконання схвалених Кабінетом Міністрів України планів імплементації актів законодавства ЄС (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248113293&cat_id=244274160)). – 2015. – 23.04).

Мінкультури, Український інститут національної пам'яті, Державна служба у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, Мінсоцполітики, Міноборони, МЗС, обласні та Київська міська держадміністрації мають забезпечити підготовку та проведення урочистостей з нагоди 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни.

План затверджений розпорядженням КМУ № 386-р від 22 квітня. Цього року церемонія покладання вінків, квітів до пам'ятників і меморіалів відбуватимуться двічі: 9 травня та 2 вересня з нагоди 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни.

8 травня відбудеться меморіально-мистецька акція «Перша хвилина миру».

9 травня відбудеться марш військових оркестрів і прийняття присяги новобранцями на вірність Батьківщині на території Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років».

На заходи, присвячені пам'ятним датам історичних подій Другої світової війни, буде запрошено представників іноземних держав і дипломатичного корпусу, міжнародних організацій, української діаспори.

Протягом року Український інститут національної пам'яті спільно з МЗС мають проводити інформування через закордонні дипломатичні установи України міжнародної спільноти, у тому числі у Берліні, Вашингтоні, Лондоні, Парижі, про звитяги українського народу в Другій світовій війні, передбачивши проведення фотовиставок, лекцій тощо.

Протягом травня – червня будуть організовані виставки архівних матеріалів «Родинну пам'ять про війну збережено».

У вищих навчальних закладах відбудуться науково-практичні

конференції, присвячені 70-й річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-й річниці завершення Другої світової війни, у загальноосвітніх навчальних закладах будуть проведені уроки за участі ветеранів війни, учасників українського визвольного руху, жертв нацистських переслідувань та учасників АТО.

У школах планується встановлення дощок пошани (стендів), присвячених пам'яті випускників, які загинули за незалежність і територіальну цілісність України, а також присвоєння цим навчальним закладам імен цих загиблих героїв.

Протягом року за участі Українського інституту національної пам'яті будуть проведені наукові конференції, присвячені історичним подіям Другої світової війни, ролі українського народу у визвольній боротьбі, його визначному внеску в перемогу антигітлерівської коаліції, виставки фото- та архівних документів.

Крім патріотично-виховних і дослідницько-пошукових заходів з вивчення історії участі України в Другій світовій війні, План передбачає проведення заходів із запобігання актам вандалізму та руйнування військових меморіалів, пам'ятників і місць поховань полеглих співвітчизників, торгівлі бойовими нагородами та іншими відзнаками часів Другої світової війни.

Також передбачено підвищення соціального захисту та медичного обслуговування ветеранів війни, учасників українського визвольного руху часів Другої світової війни, жертв нацистських переслідувань, нинішніх захисників Вітчизни та шанобливого ставлення до них (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248118694&cat_id=244274160). – 2015. – 24.04*).

Доктора Р. Конрада, авторитетного міжнародного економіста та експерта з податкових реформ, призначено радником міністра фінансів України.

«Ми дуже раді, що такий досвідчений фахівець приєднається до нашої команди. Я впевнена, що його безцінний досвід і надалі буде допомагати економічному розвитку України і забезпечить підтримку важливим інституційним реформам», – сказала з приводу призначення міністр фінансів Н. Ярецько.

Міністерство продовжує залучати відомих міжнародних експертів для розробки ефективної та сприятливої для бізнесу податкової системи в Україні. У лютому міністерство призначило колишнього заступника Прем'єр-міністра і міністра фінансів Словаччини І. Міклоша радником з податкового адміністрування та реорганізації державних фінансів.

Р. Конрад протягом 30 років проконсультував понад 40 країн у сфері податкової політики та законодавства у сфері природних ресурсів. У цій ролі він консультуватиме міністра в галузі податкової політики та загальних інституційних реформ. Р. Конрад уперше приїхав в Україну в 1992 р. у ролі директора програми податкового консультування Казначейства США в

Центральній і Східній Європі, з того часу він періодично консультував також український уряд.

Нині Р. Конрад є доцентом кафедри державної політики та економіки в Університеті Дьюка (США), де він спеціалізується у сфері державних фінансів, а також є членом експертної ради МВФ і членом консультативної ради Інституту управління природними ресурсами (США) (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248121517&cat_id=244277212). – 2015. – 27.04).

Мінагрополітики ініціювало масштабне роздержавлення та приватизацію аграрних держпідприємств. Державні сільськогосподарські підприємства зі сфери управління Мінагрополітики давно вилучені з реальної економіки та на сьогодні є фактором стримування розвитку галузі та залучення інвестицій. Про це повідомив міністр аграрної політики та продовольства України О. Павленко під час слухань у профільному комітеті Верховної Ради України.

Зокрема, відповідно до законодавства заборонена приватизація 177 підприємств, підпорядкованих Мінагрополітики. Переважна більшість із них – це залишки зруйнованих адміністративних будівель і земля, яка або давно продана на тіньовому ринку, або не використовується взагалі.

«Висновок очевидний: від держпідприємств практично нічого не залишилося. Їхній стан жахливий, а між собою вони конкурують лише сумами боргів. Фінансовий результат усіх великих і середніх підприємств АПК різної форми власності, включаючи державну, за попередні два роки катастрофічно обвалився», – зазначив О. Павленко.

Він додав, що сьогодні держава об'єктивно не здатна відновити хоча б декілька з них. Водночас, забороняючи їхню приватизацію, вона перешкоджає приватним інвесторам, які мають і гроші, і бажання розвивати в Україні аграрний бізнес.

З огляду на це Мінагрополітики ініціює масштабну приватизацію. Першим кроком має стати роздержавлення 254 підприємств. Із них 101 планується приватизувати через розпаювання. Понад 10 тис. членів трудових колективів отримають земельні паї. Інші будуть реорганізовані до 10 підприємств і в подальшому також приватизовані. «Сьогодні приватизація – єдиний вихід з ситуації. Місія міністерства – формувати політику, сприяти розвитку агросектору, а не заробляти на корупційних схемах», – сказав О. Павленко (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248121890&cat_id=244277212). – 2015. – 27.04).

Про реформування органів внутрішніх справ, ліквідацію МРЕВ, нову патрульну поліцію та збільшення камер відеоспостереження на дорогах розповів міністр внутрішніх справ України А. Аваков в ефірі одного з

національних телеканалів.

За словами А. Авакова, нині підготовлено та передано в парламент чотири законопроекти. «Закони “Про національну поліцію”, “Про органи внутрішніх справ” і два закони щодо змін до Правил дорожнього руху, функціонування патрулів. Я дуже сподіваюсь на те, що закони будуть підписані Президентом та наберуть чинності не пізніше 1 червня», – сказав міністр внутрішніх справ.

А. Аваков зазначив, що для запобігання правопорушенням потрібно збільшити кількість камер відеоспостереження в громадських місцях і на дорогах. Це передбачено у вищезазначених законопроектах. «Кількість камер відеоспостереження збільшиться в рази. Ми говоримо про те, щоб камери могли фіксувати порушення на дорогах. На основі цих записів правоохоронці будуть виписувати штрафи, а порушникам надходитимуть так звані “листи щастя”», – зазначив очільник МВС.

Міністр внутрішніх справ України зупинився також на реформуванні ДАІ. «Буде нова патрульна поліція. Між містами, на трасах буде поки що ДАІ. Але у нас вистачить і сил, і ресурсів. Буде дорожній патруль. Ми повністю змінимо нинішню систему МРЕВ. До кінця року почне функціонувати новий сервісний центр, у якому буде абсолютно інший рівень обслуговування, спрощені процедури. Там громадяни зможуть оформляти все, що стосується МВС: починаючи від довідок про несудимість, закінчуючи реєстрацією зброї» **(Урядовий портал**
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248121746&cat_id=244277212). – 2015. – 27.04).

Перший заступник міністра молоді та спорту України І. Гоцул 23–25 квітня побував з робочою поїздкою у Львівській області.

У рамках робочої поїдки представники міністерства відвідали Навчально-спортивну базу літніх видів спорту Міністерства оборони, щоб перевірити підготовку цього об'єкта до юніорського чемпіонату Європи з боксу, який відбудеться у травні.

Разом з головою Львівської ОДА перший заступник міністра провів нараду щодо стратегії розвитку навчально-спортивної бази зимових видів спорту Міністерства оборони України «Тисовець». Останні декілька років стратегія мала пряме відношення до спроби України отримати право на проведення Зимових олімпійських ігор-2022, адже ця база розглядалася як один з основних об'єктів. У зв'язку з відмовою від цього вектора учасники наради обговорили зміну вектора розвитку. За результатами зустрічі було визначено, що в основному база працюватиме як центр підготовки військовослужбовців, а також займатиметься реабілітацією учасників АТО. У створенні такої бази є зацікавленість Мінмолодьспорту, Спортивного комітету України, Міноборони, місцевої влади.

Також відбулася зустріч зі спортивною громадськістю регіону. Ішлося, зокрема, про реформу спорту, про проблеми, з якими стикається більшість

видів спорту, включаючи легку атлетику, розвиток спорту в школах і вищих навчальних закладах (Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248121890&cat_id=244277212)). – 2015. – 27.04).

В Ужгородському національному університеті 23–24 квітня відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Мобільність освіти, інноваційна культура та соціальна відповідальність як ресурси конкурентоспроможності європейських університетів», що проводиться за підтримки Міністерства освіти і науки України.

У конференції взяли участь керівники провідних вищих навчальних закладів України та Європи, посадовці та дипломати. Головним підсумком заходу стало підписання меморандуму про створення Міжнародного консорціуму університетів.

Мета створеного консорціуму – налагодження та координація міжінституційної співпраці у сферах академічної мобільності, наукових досліджень, технологічних розробок та інновацій, підвищення конкурентоспроможності в національному та міжнародному масштабах. Основними напрямками співпраці між сторонами-партнерами є організація спільних конференцій, симпозіумів, семінарів, інших наукових форумів; підготовка та видання спільних навчальних і наукових публікацій; академічна мобільність студентів, докторантів, викладачів; розробка спільних освітніх та освітньо-наукових програм, налагодження спільного керівництва докторантами; налагодження взаємовигідного співробітництва з органами влади, бізнесом, іншими зацікавленими сторонами; розробка, просування та реалізація спільних проектів до національних і міжнародних донорів (Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248121255&cat_id=244277212)). – 2015. – 27.04).

ПОЛІТИКА

Военная миссия ЕС в Украину посылаться не будет. Об этом заявил Президент Европейского совета Д. Туск, отметив, что речь не идет о направлении в Украину военной миссии, а только о гражданской оценочной миссии. Об этом он сказал на совместной пресс-конференции с Президентом Украины П. Порошенко и президентом Европейской комиссии Ж.-К. Юнкером в Киеве (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3508664-voennaia-myssyia-es-v-ukraynu-posylatsia-ne-budet-tusk>).

«Фактически сегодня во время дискуссии мы начали разговор по поводу возможных решений в этой сфере (безопасности и обороны. – Прим. ред.). Но и сегодня мы можем говорить только о гражданской оценочной миссии, а не о военной миссии», – сказал он.

Вместе с тем он пояснил: «Мы знаем ожидания украинского общества, украинской стороны по этому поводу. Мы к этому прислушиваемся, и как только мы сможем, вскоре вышлем гражданскую оценочную миссию» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.04).

Европейский Союз направит в Украину миссию для оценивания потребностей страны, после чего окажет помощь Киеву. Об этом сообщил Президент Евросовета Д. Туск во время пленарного заседания саммита Украина – Европейский Союз в Киеве (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3508593-tusk-es-napravyt-v-ukraynu-myssyui-dlia-otsenky-potrebnopei-strany>).

«Мы надумали отрядить в Украину как можно скорее миссию по оцениванию. Во-первых, для того чтобы оценить потребности и возможности, для того чтобы ЕС обеспечил эти потребности. Миссия по оцениванию сделает отчет, который будет обсужден со всеми странами-членами», – сказал он (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.04).

Португалия ратифицировала Соглашение об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом. Об этом сообщил глава МИД Украины П. Климкин.

Также в пятницу президент Финляндии С. Нийнисте подписал одобренную ранее парламентом страны ратификацию Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3507690-portuhalyia-ratyfytsyrovala-sohlashenye-ob-assotsyatsyy-es-ukrayna>).

Напомним, в четверг Федеральный парламент Бельгии подавляющим количеством голосов ратифицировал Соглашение об ассоциации Украина – Евросоюз. Решение поддержали 102 депутата из 138 присутствующих на пленарной сессии Федерального парламента страны (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 24.04).

Евросоюз может продлить санкции в отношении России уже в июне. Об этом, как сообщает агентство Reuters, канцлер Германии А. Меркель заявила в понедельник, 27 апреля, в Варшаве на совместном брифинге с премьер-министром Польши Е. Копач (<http://korrespondent.net/world/3508684-merkel-es-prodlyt-sanktsyy-v-otnoshenyy-rossyy>).

А. Меркель напомнила, что ЕС еще в марте решил увязать вопрос снятия

или продления ограничительных мер с выполнением Москвой минских договоренностей.

По словам А. Меркель, сейчас стало «совершенно очевидно», что реализация пакета минских соглашений займет больше времени, чем предполагалось изначально. «Мы займемся этим вопросом в июне», – сказала она (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.04).

Посол США Д. Пайетт обіцяє підписати другу угоду про виділення ще одного кредиту в 1 млрд дол. Україні. Про це він написав у своєму Twitter.

«Я маю підписати другу з травня 2014 р. угоду з кредитного гарантування на 1 млрд дол., яка дасть можливість Україні відновити свою фінансову основу. Ми збираємося надати додатковий 1 млрд дол. за квотою 2015 р. для забезпечення подальшого прогресу цих реформ, – повідомив він. – Ніхто за межами України не має права вирішувати, які шляхи вона обиратиме. Україна продовжуватиме рухатися вперед. Сполучені Штати будуть з вами, сьогодні і в майбутньому» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2015. – 27.04).

Рекордное за всю историю Украины количество новых политических партий зарегистрировано в I квартале текущего года. Об этом на пресс-конференции заявил генеральный директор Комитета избирателей Украины А. Кошель, передает «Укринформ» (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3508724-partyinyi-bum-v-ukrayne-ezhenedelno-poiavliaetsia-po-dve-polytsyly>).

«2015 г. стал рекордным в истории Украины по количеству зарегистрированных новых политических сил. В этом году зарегистрировано 27 новых политических партий за четыре месяца. Если мы отнимем праздничные дни, то получим две новые политические партии еженедельно», – рассказал А. Кошель.

При этом он напомнил, что ранее ежегодно регистрировали в среднем около пяти-семи новых политических сил.

В то же время глава КИУ сообщил, что в настоящее время широкое распространение получила тенденция создания так называемых региональных и муниципальных партий. Как пример он привел заявление харьковского городского главы Г. Кернеса о намерении создать свою «региональную политическую силу» и решение съезда Объединения территориальных громад Черкасщины относительно создания Черкасской политической партии. Кроме того, по его словам, регистрируются также партии, дочерние к всеукраинским и изменяющие свои названия.

В то же время он не скрывает обеспокоенности такой тенденцией: «Создание региональных политических партий является серьезной проблемой для унитарного государства».

В связи с этим он предложил вернуть в избирательное законодательство понятие блоков, но проходной барьер для них повысить с 3 до 5 %, а для мегаблоков, объединяющих пять и более партий, – до 7 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.04).

Лидер Коммунистической партии Украины П. Симоненко прибыл на допрос в Службу безопасности Украины, сообщает пресс-служба КПУ. Как сообщалось ранее, Служба безопасности намерена доказать «антиукраинскую деятельность» П. Симоненко после получения результатов экспертиз его речей (<http://korrespondent.net/ukraine/3508414-symonenko-rybyl-na-novyi-dopros-v-sbu>).

Напомним, допрос лидера Компартии Украины П. Симоненко в Службе безопасности Украины 6 апреля длился восемь часов (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.04).

Тарифы на газ для населения, установленные правительством А. Яценюка, являются необоснованно завышенными. Об этом заявила лидер ВО «Батьківщина» Ю. Тимошенко.

Она отметила, что рыночно обоснованный тариф на газ для населения – 3505 грн/тыс. куб. м, а правительство поставило 7188 грн/тыс. куб. м. «Это вдвое больше, и это как раз направлено на НАК “Нефтегаз”, на полностью коррупционные сделки, которые сегодня продолжаются. МВФ не требует сегодня снимать с людей последнюю шкуру», – подчеркнула Ю. Тимошенко.

Лидер «Батьківщини» также отметила, что установление чрезмерно высоких для населения тарифов на жилищно-коммунальные услуги не является требованием Международного валютного фонда. «Я хочу очень четко сказать, что МВФ такого не требует. Я с МВФ работала много лет. Что они просят – поставьте рыночно обоснованный тариф, то есть тот, который не приносит убытки», – пояснила она.

Ю. Тимошенко напомнила, что рабочая группа по расследованию оснований повышения тарифов на услуги ЖКХ и электроэнергию установила факт завышения нормативов на потребление тепла и газа почти в два раза и требует снижения тарифов. «Мы уже поставили правительству требования – вдвое снизить нормативы потребления тепла и газа и довести до нормы. Мы надеемся, что через две недели правительство это сделает. Мы будем требовать, чтобы тарифы были снижены», – заявила лидер «Батьківщини» (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 27.04).

У власти есть время только до начала июля, чтобы провести реформы в стране. Такое мнение выразил депутат Верховной Рады от Оппозиционного блока С. Левочкин.

«На реформы есть время лишь до июля. Потому что в июле – последний

день этой сессии, потом начинаются выборы», – сказал он. С. Левочкин отметил, что во время предвыборной кампании власть не будет заниматься реформами. «Если до выборов реформ нет, то всем хорошо известно, что во время выборов реформы не происходят. Это значит, что страна останется на том же месте, где находится сейчас», – подчеркнул оппозиционер.

Как известно, оппозиция настаивает на отставке правительства А. Яценюка и принятии плана по восстановлению экономики Украины и повышению уровня жизни украинцев. Ранее отмечалось, что правящая демократическая коалиция игнорирует инициативы оппозиции – они даже не выносятся на рассмотрение в сессионный зал Верховной Рады (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 27.04).

Государство может вернуть себе ДТЭК в случае его дефолта, заявили во фракции П. Порошенко.

Дефолт холдинга ДТЭК, принадлежащего Р. Ахметову, может позволить государству вернуть актив в свою собственность. Об этом заявил нардеп фракции П. Порошенко, секретарь Комитета по вопросам нацбезопасности И. Винник (<http://korrespondent.net/business/companies/3507597-v-bloke-poroshenko-zahovoryly-o-natsyonyalizatsyy-kholdynha-akhmetova>).

По его словам, массовые акции в Киеве на минувшей неделе были организованы в интересах холдинга ДТЭК. «Митинг, который прошел в четверг перед зданием Рады, был искусственный. В нем, в основном, участвовали случайные местные жители, а не шахтеры. Надо отметить, что, по мнению Р. Ахметова, основанием для повышения цен, по которым Украина должна покупать у его шахт уголь, есть трудности холдинга с обслуживанием кредитных обязательств», – сказал он. И. Винник также заявил, что требование поднять цены на уголь никак не влияет на повышение зарплаты шахтеров. По его словам, поднятие цен может только отсрочить дефолт холдинга перед внешними обязательствами. Ранее сообщалось, что ДТЭК Р. Ахметова закончил 2014 г. с большими убытками, которые составили 19,648 млрд грн по сравнению с чистой прибылью 2,98 млрд грн годом ранее (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 24.04).

В ДТЭК, принадлежащей олигарху Р. Ахметову, заявили, что им неизвестен источник происхождения документа, опубликованного нардепом М. Найемом на сайте «Украинской правды». Об этом говорится в официальном заявлении на сайте компании (<http://korrespondent.net/business/companies/3507577-u-akhmetova-otvetyly-na-obvynenyia-naitema>).

Компания заявляет, что таким образом осуществляется экономико-политическое давление в адрес ДТЭК. «Мы считаем, что цель “бороться с ДТЭК” не может быть оправданием развалу всей энергетики страны. Мы многократно говорили о непрофессиональных, губительных для энергетики Украины решениях руководства отрасли. Попытки увести общественное

внимание от ответственности чиновников за развал отрасли не должны прикрываться политическими спекуляциями и дискредитацией

130-тысячного коллектива горняков и энергетиков ДТЭК», – говорится в сообщении.

В ДТЭК отмечают, что готовятся к различным сценариям развития событий – провокациям, силовому воздействию, усилению регуляторного и экономического давления.

Компания также подчеркивает, что будет «защищать свои законные права и интересы в рамках как национального, так и международного законодательства». «Решение о продаже активов компании никогда не будет связано с желанием третьих сторон. Активы ДТЭК будет продавать исходя из стратегии и видения своего развития», – отмечают в компании (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 24.04).

На пікеті під офісним центром, у якому працює компанія «ДТЕК», зібралися близько 20 активістів і близько 10 телекамер. Організатором акції виступив голова політичної партії «Демократичний альянс» В. Гацько, передає УНН з посиланням на Comments.ua.

Молоді люди, які беруть участь у пікеті, кажуть, що прийшли показати шахтарям, які пікетували минулого тижня органи влади, що насправді вони повинні пікетувати саме офіс ДТЕК, а не парламент, уряд і Адміністрацію Президента.

Чому саме потрібно пікетувати офіс ДТЕК, пікетувальники не змогли пояснити, як і те, чим саме приватна компанія зможе допомогти в погашенні боргів із зарплат державним шахтам, повернення держдотацій і розв'язання інших проблем вугільної галузі. Водночас вони відзначають, що розділяють вимоги гірників. «Ми дійсно підтримуємо вимоги шахтарів, і впевнені, що шахтарські проблеми потрібно вирішувати мирним шляхом. Шляхом переговорів між владою, керівництвом галузі та власниками підприємств», – заявив член Демальянсу А. Боляк.

Нагадаємо, масові шахтарські мітинги тривали в столиці майже протягом усього минулого тижня. 21 квітня гірники провели в столиці з'їзд шахтарів, на який були запрошені Прем'єр і Президент. Однак вище керівництво країни захід проігнорувало. 22–24 квітня гірники приїхали підтримати рішення з'їзду. Відбулися багатотисячні пікети Верховної Ради, Адміністрації Президента та Кабінету Міністрів.

Учасники акцій вимагали виплатити борги із заробітної плати, розробити державну програму розвитку вугільної галузі, встановити справедливую ціну на вугілля, а також відправити у відставку міністра В. Демчишина. На думку шахтарів, глава відомства, замість підтримки вітчизняного вуглепрому, зробив ставку на закупівлю імпортованих палива та електроенергії, тим самим знищуючи національного виробника та позбавляючи Україну шансів на енергонезалежність (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.04).

Близько 200 мітингувальників 23 квітня провели акцію протесту під Верховною Радою з вимогою провести земельну децентралізацію. Серед людей, що вишли на мітинг, – депутати сільських рад, фермери, представники громадськості, повідомляє УНН.

Безпосередньо мітингувальники кажуть, що вийшли на акцію протесту під парламент через те, що Верховна Рада вже п'ять разів відклала голосування за цей законопроект.

«Сьогодні у місцевих рад відсутня інформація навіть про обіг земель і тих осіб, хто користується землею. Цим усім розпоряджається Держземагентство. Для того щоб отримати земельну ділянку у користування, людина вимушена прямувати щонайменше до обласного центру, а іноді і до Києва, замість того, щоб вирішити це питання на місцевому рівні. Без дозволу з Києва ми у себе в селі не можемо виділити землі, наприклад, під кладовища!» – пояснив один з організаторів мітингу І. Писаренко, голова Асоціації фермерів Решетілівського району Полтавської області.

Законопроектom № 1159 пропонується віднести до комунальної власності територіальних громад (сіл, селищ, міст) усі землі, розташовані за межами населених пунктів у межах територій відповідних сільських, селищних, міських рад. Крім того, передбачається передати від районних державних адміністрацій до сільських, селищних, міських рад повноваження щодо зміни цільового призначення земельних ділянок приватної власності (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 23.04).

Одесские правоохранители задержали около двух десятков активистов, которые вышли на несанкционированный митинг под стены хлебозавода № 4. Об этом сообщает местное издание «048» (<http://korrespondent.net/ukraine/3508697-v-odesse-zaderzhaly-dva-desiatka-mytnhuuishykh-u-khlebozavoda-smy>).

«Около 20 человек, которые сегодня пикетировали четвертый хлебозавод, задержала милиция. Правоохранители уточняют личности участников акции. По виду это почти дети – студенты первого-второго курсов. Они митинговали против повышения цен на хлеб», – говорится в сообщении.

Отметим, в Антимонопольном комитете Украины изучают обоснованность повышения цен на хлеб и в случае нарушений готовы применить санкции (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.04).

ЕКОНОМІКА

НБУ обязал банки раскрыть сведения об их владельцах до 30 апреля.

Национальный банк Украины обязал банки обнародовать годовую консолидированную финансовую отчетность за 2014 г. с аудиторским заключением и сведения о владельцах в периодических изданиях или в сети Интернет не позднее 30 апреля. Об этом говорится в письме регулятора коммерческим банкам от 21 апреля, текстом которого располагает УНИАН.

«Банк обязан не позднее 30 апреля следующего за отчетным года обнародовать годовую финансовую отчетность и годовую консолидированную финансовую отчетность вместе с аудиторским заключением, а также информацию в объеме, определенном Нацбанком, о владельцах существенного участия в банке путем публикации в периодических изданиях и/или распространение как отдельных печатных изданий или размещения в сети Интернет», – говорится в письме НБУ.

Как сообщалось ранее, банковская система Украины по итогам 2014 г. получила 52,966 млрд грн убытков, в том числе 52 украинских банка из 163 работающих на начало этого года финучреждений завершили год с убытками.

По 2014 г. и январь – апрель 2015 г. Нацбанк признал неплатежеспособными 49 банков, которые в настоящее время выводит с рынка Фонд гарантирования вкладов физлиц (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.04.*)

«Энергоатом» в Брюсселе подписал контракт с французской AREVA о поставках Украине обогащенного урана. Об этом сообщает пресс-служба компании.

«Сегодня подписан контракт, которым расширяется сотрудничество с одним из мировых лидеров в сфере ядерных технологий – французской компанией AREVA. Этот контракт является реальным шагом в сфере диверсификации поставок ядерных материалов для украинских АЭС», – заявил во время подписания руководитель «Энергоатома» Ю. Недашковский.

В сообщении отмечается, что AREVA выиграла конкурс «не только благодаря привлекательной ценовой позиции, но и минимизированным рискам для “Энергоатома”, что заложено в контракт».

Сейчас действует соглашение о «дорожной карте» в области атомной энергетики между «Энергоатомом» и AREVA от 2011 г., которая охватывает вопросы обращения с отработанным ядерным топливом и радиоактивными отходами (включая хранение, транспортировку и переработку) (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2015. – 24.04.*)

Золотовалютные резервы Украины возросли до 10 млрд дол. Об этом говорится в макроэкономическом и монетарном обзоре Национального банка.

«Получение кредита Международного валютного фонда на сумму 4,9 млрд дол. позволило нарастить международные резервы до 10 млрд дол.,

что обеспечивает финансирование импорта будущего периода в течение 2,1 месяца», – сказано в сообщении.

Как сообщал «Минфин» ранее, в марте золотовалютные резервы Национального банка, по оперативным данным, увеличились на 77,2 %, или на 4,35 млрд дол., составив на 1 апреля 9,970 млрд дол. На 1 января 2015 г. объем международных резервов Украины составил 7,533 млрд дол. в эквиваленте.

Напомним, в 2014 г. золотовалютные резервы Национального банка сократились на 63,1 %, или на 12 882,47 млн дол., – до 7 533,23 млн дол.

Как известно, 11 марта МВФ одобрил программу кредитования экономики Украины с использованием механизма расширенного финансирования общим объемом 17,5 млрд дол. сроком на четыре года (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.04).

«Укртатнафта» отримала чистий прибуток 1,058 млрд грн.

ПАТ «Укртатнафта» (Кременчуцький НПЗ, Полтавська область) у січні – березні 2015 р. отримало чистий прибуток 1,57 млрд грн проти чистого збитку в розмірі 289,283 млн грн за аналогічний період 2014 р. Про це йдеться в повідомленні компанії в системі розкриття інформації НКЦБФР, передає «Інтерфакс-Україна».

Згідно з повідомленням, її чистий дохід у I кварталі зріс на 48,2 % – до 6,59 млрд грн. Валовий прибуток становив 1,59 млрд грн проти 4,918 валового збитку в січні – березні 2014 р.

Прибуток «Укртатнафти» за підсумками I кварталу поточного року, зокрема від реалізації вироблених нафтопродуктів на внутрішньому ринку, становив 4,727 млрд грн, від реалізації нафтопродуктів, придбаних для перепродажу, – 1,163 млрд грн (у 6,7 раза). Виручка від реалізації нафтопродуктів на експорт залишила 168,735 млн грн (+89,1 %).

Кременчуцький НПЗ експлуатує ПАТ «Укртатнафта», менеджмент якого з жовтня 2007 р. контролюють акціонери Приватбанку (Дніпропетровськ). Проектна потужність заводу з переробки сировини – 18,62 млн т на рік.

НАК «Нафтогаз України» належить 43,05 % акцій «Укртатнафта», ще по 28 % контролюють структури групи «Приват» і бізнесмена О. Ярославського (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.04).

«Укрнафта» збільшила чистий прибуток у 4,3 раза.

ПАТ «Укрнафта», найбільша нафтовидобувна компанія країни, у січні – березні 2015 р. збільшила чистий прибуток у 4,3 раза порівняно з аналогічним періодом 2014 р. – до 1,95 млрд грн. Про це йдеться в повідомленні компанії в системі розкриття інформації НКЦБФР, передає «Інтерфакс-Україна».

Згідно з повідомленням компанії, її чистий дохід у I кварталі зріс на 55,9 % порівняно із січнем – березнем 2014 р. – до 7,982 млрд грн, валовий

прибуток – на 51,2 %, до 3,274 млрд грн.

Як повідомлялося, «Укрнафта» у січні – березні 2015 р. знизила видобуток нафти на 8,8 % – до 405,9 тис. т, газоконденсату – на 17,3 %, до 29,2 тис. т.

Крім того, у січні – березні 2015 р. компанія скоротила видобуток газу на 10,3 % – до 389,3 млн куб. м, у тому числі природного – на 15,2 %, до 278,7 млн куб. м.

НАК «Нафтогаз України» належить 50 % +1 акція «Укрнафти», групі компаній, пов'язаних з акціонерами Приватбанку (Дніпропетровськ), – близько 42 % акцій (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.04*).

Авіакомпанія YanAir відкриває новий рейс Київ – Батумі.

Із 6 червня 2015 р. авіакомпанія YanAir відкриває регулярні польоти за маршрутом Київ – Батумі – Київ на літаку Boeing 737 (в економ- і бізнес класі) два рази на тиждень – щовівторка та щосуботи. Про це йдеться в повідомленні Міжнародного аеропорту «Київ» (Жуляни).

Як зазначається, з 2 липня буде додана третя частота – щочетверга.

Рейси здійснюватимуться з Міжнародного аеропорту «Київ» (Жуляни) (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.04*).

ПАТ «ДТЕК Західенерго» замовив реконструкцію Ладизжинської ГЕС (Вінницька область) у ТОВ «Енергоналадка» за 232,9 млн грн. Про це повідомляється у Віснику державних закупівель, пишуть «Наші гроші».

Згідно з документацію конкурсних торгів, реконструкцію планують розпочати у жовтні 2015 р., а закінчити в липні 2017 р. Вона включатиме модернізацію «під ключ» двох гідротурбін, двох гідрогенераторів, допоміжного обладнання енергоблоків (*Lada.FM (http://lada.fm/2015/04/27/dtek-zahdenergo-vitratit-na-rekonstrukcyu-ladizhinskoyi-ges-233-mln-grn.html). – 2015. – 27.04*).

Нет никакого смысла пытаться сохранить старую промышленность в Украине, потому что изменились условия, в которых она была конкурентоспособной. Об этом пишет политический аналитик Ю. Романенко в статье «Модернизация или анахронизация: почему уже нет никакой дилеммы выбора перед Украиной», опубликованной на «Хвиле».

По его мнению, Украина не сможет удержать территории Донбасса, а это повлечет за собой кардинальное изменение структуры экономики нашей страны. «Как следствие, если мы сделаем ставку на такую стратегию, то мы автоматически ослабляем российский фактор, поскольку разрушение кластеров экономики, завязанных на РФ, ослабляет ее влияние на Украину. Скажу больше, идут интересные процессы. Например, “Антонов” уже

практически отвязался от российских комплектующих и подобные процессы будут объективно набирать ход. Та же Турция готова собирать Ан-148 с западными движками, а это открывает пространство для серьезной альтернативы», – резюмирует Ю. Романенко (*GlavPost.Com* (<http://glavpost.com/post/26apr2015/Markets/27833-staraya-ekonomika-ukrainy-obrechena-nuzhno-sozdavat-novuyu-analitik.html>)). – 2015. – 26.04).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Украинская экономика достигла нижней точки падения. Такое мнение высказала глава Национального банка Украины В. Гондарева, выступая на симпозиуме «Украина: освобождение от постсоветского наследия» в Киеве.

«Экономика нашей страны достигла своего дна, но начиная со II квартала 2015 г. мы ожидаем постепенное восстановление экономической активности, в первую очередь благодаря позитивному вкладу чистого экспорта и использования производственных мощностей», – сказала она.

В. Гондарева также спрогнозировала оживление потребительского и инвестиционного спроса в текущем квартале. «Но из-за статистического эффекта базы реальный ВВП по итогам года сократится на 7,5 % в годовом исчислении. Ожидается, что экономический рост возобновится на 3 % в 2016 г.», – сказала она.

При этом в 2015–2016 гг. экономика Украины будет функционировать ниже своего потенциального уровня, сохранится небольшой дефицит счета текущих операций, уточнила В. Гондарева.

По ее словам, профицит финансового счета в 2015–2016 гг. будет достигнут за счет новых долгов и ожидаемой реструктуризации существующих обязательств государства перед зарубежными кредиторами. Это вместе с кредитами от Международного валютного фонда должно помочь вернуть золотовалютные резервы НБУ до 18 млрд дол., сообщила В. Гондарева (*Минпром* (<http://minprom.ua>)). – 2015. – 26.04).

Реальные доходы граждан Украины сократились на 10 %, уровень бедности возрос на 30 %, что угрожает эффективному реформированию экономики. Об этом заявила министр финансов Украины Н. Ярецько на симпозиуме «Украина: Освобождение от постсоветского наследия».

Н. Ярецько отметила, что значительным ресурсом для бюджета и Пенсионного фонда является выход экономики из тени, объем которой оценивается в 40–60 %. Глава Минфина заявила, что с 2016 г. планируется запустить новую упрощенную налоговую систему, которая будет способствовать детенизации. По ее словам, за счет внедрения трансфертного

ценообразования и электронного администрирования НДС правительство намерено сократить отток средств олигархов за границу и уклонение от налогообложения.

В то же время глава Минфина отметила, что в Кабмине готовы признавать свои ошибки. По ее словам, до 1 июля будет исправлена ситуация с завышенными рентными платежами для нефтегазового комплекса, а с 1 января 2016 г. должна быть введена новая система ренты платежей в этой сфере (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 26.04*).

Государственный и гарантированный долг Украины по состоянию на конец марта увеличился до 65 млрд дол., или до 1,524 трлн грн. Об этом сообщает пресс-служба Министерства финансов Украины. «По состоянию на 31 марта 2015 г. государственный и гарантированный государством долг Украины составлял 1 трлн 524 млрд 345 млн 052,38 тыс. грн, или 65 млрд 024 млн 503,54 тыс. дол. США», – говорится в сообщении.

По данным Минфина, государственный и гарантированный государством внешний долг на конец марта составил 998 млрд 406 млн 231,16 тыс. грн, что составляет 65,5 % от общей суммы государственного и гарантированного государством долга, или 42 млрд 589 млн 352,99 тыс. дол.

При этом, по информации ведомства, государственный и гарантированный государством внутренний долг составил 525 млрд 938 млн 821,22 тыс. грн (34,50 %), или 22 млрд 435 млн 150,55 тыс. дол.

Как отмечается, госдолг Украины составлял 1 трлн 267 млрд 244 млн 277,22 тыс. грн (83,13 % от общей суммы государственного и гарантированного государством долга), или 54 млрд 057 млн 268,64 тыс. дол.

Гарантированный государством долг Украины составлял 257 млрд 100 млн 775,16 тыс. грн (16,87 %), или 10 млрд 967 млн 234,90 тыс. дол.

В Минфине отметили, что в течение января – марта 2015 г. сумма государственного и гарантированного государством долга Украины увеличилась в гривневом эквиваленте на 423 млрд 512 млн 331,52 тыс. грн, при этом в долларовом эквиваленте государственный и гарантированный государством долг уменьшился на 4 млрд 787 млн 387,97 тыс. дол.

«Основной причиной таких изменений является девальвация национальной валюты, курс которой по отношению к доллару США возрос с около 15,77 грн за дол. США на конец 2014 г. до около 23,44 грн дол. США на конец марта 2015 г.», – добавили в ведомстве (*Главком (http://glavcom.ua). – 2015. – 27.04*).

Опубликован дефицит платежного баланса за март.

В марте дефицит сводного платежного баланса составил 305 млн дол., что на 101 млн дол. больше, чем в марте прошлого года (204 млн дол.). Об этом говорится в макроэкономическом и монетарном обзоре Национального банка.

В марте текущего года текущий счет был почти сбалансированным – дефицит составил лишь 13 млн дол. (в марте прошлого года – 630 млн дол.).

Темпы сокращения экспорта товаров составили 32,2 % в годовом измерении и уменьшились в сравнении с февралем. В январе – марте экспорт товаров снизился на 32,9 % в сравнении с соответствующим периодом 2014 г.

Дефицит финансового и капитального счета в марте составил 292 млн дол. (в марте 2014 г. сальдо было положительным – 426 млн дол.).

Чистый приток средств по прямым иностранным инвестициям оценивается в размере 78 млн дол., тогда как в марте прошлого года был чистый отток инвестиций на уровне 345 млн дол. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.04).

НАК «Нефтегаз Украины» начал отключать газоснабжение предприятиям-должникам. Об этом госхолдинг сообщил сегодня на своем официальном сайте.

«По окончании отопительного сезона «Нефтегаз» разослал должникам соответствующие сообщения и направил газораспределительным предприятиям поручение на отключение от газоснабжения компаний, имеющих задолженность за потребленный газ», – сказано в сообщении.

По состоянию на 24 апреля общая сумма задолженности за газ перед «Нефтегазом» со стороны предприятий, производящих электроэнергию (ТЭЦ) и тепловую энергию (ТКЭ) возросла на 69 % и достигла 21,9 млрд грн. Наибольшую сумму задолженности накопили предприятия ТЭЦ и ТКЭ Киева (3,9 млрд грн), Донецкой (4,4 млрд грн), Днепропетровской (3,6 млрд грн) и Харьковской (1,8 млрд грн) областей.

Крупнейшим должником «Нефтегаза» является Киевэнерго, которое по состоянию на 24 апреля имеет долг за потребленный газ в размере 3,7 млрд грн. При этом в текущем году за газ для производства электроэнергии столичная энергокомпания вообще не рассчитывалась, подчеркивают в НАК.

Долг Киевэнерго за газ, поставленный для производства электроэнергии, составляет 2,5 млрд грн, в том числе 1,8 млрд грн – за 2015 г. Долг компании за газ, поставленный для производства тепла, составляет 1,2 млрд грн, в том числе 0,7 млрд грн – за 2015 г. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.04).

Реальная зарплата в Украине в марте 2015 г. снизилась на 24,6 % по сравнению мартом 2014 г., к февралю 2015 г. – на 4,1 %. Об этом сообщает

Государственная служба статистики.

По данным Госстата, снижение заработной платы в марте 2015 г. по сравнению с мартом 2014 г. наблюдалось в Луганской (на 37,4 %), Черниговской (на 28,5 %), Киевской (на 27,7 %), Ривненской (на 27,3 %), Харьковской (на 26,6 %), Херсонской (на 26,2 %), Житомирской (на 26 %), Ивано-Франковской (на 25,8 %), Львовской, Николаевской и Сумской (по 24,8 %) областях.

Средняя заработная плата штатных работников в стране в марте 2015 г. возросла на 6,3 % по сравнению с февралем 2015 г., по сравнению с мартом 2014 г. – на 13,1 % и составила 3,863 тыс. грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.04).

Українські металурги скоротили виплавку сталі.

Українські металурги в березні 2015 р. порівняно з відповідним періодом торік скоротили виплавку сталі на 35,6 % – до 1,696 млн т, зберігши при цьому 12 місце в списку світових лідерів металургії. Про це повідомила Всесвітня асоціація виробників сталі (*Металургам також уже нічого втрачати // Сільські вісті* (<http://www.silskivisti.kiev.ua/19239/index.php>). – 2015. – 23.04).

Продажа бензина для автомобилей через сеть АЗС в Украине, без учета оккупированного Россией Крыма, в марте 2015 г. в натуральном выражении сократилась по сравнению с мартом 2014 г. на 40,7 % – до 123,5 тыс. т. Об этом свидетельствуют данные Государственной службы статистики.

По сравнению с февралем 2015 г. продажа бензина в марте 2015 г. в натуральном выражении сократилась на 4 %.

Дизельного топлива через сети АЗС в марте 2015 г. было продано 97,6 тыс. т, что на 41,3 % меньше показателя марта 2014 г. и на 13,4 % меньше, чем в феврале 2015 г.

В целом, в марте 2015 г. через сети АЗС продажи нефтепродуктов в денежном выражении увеличились по сравнению с февралем 2015 г. до 7,12 млрд грн с 6,63 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.04).

Греция не получит новых кредитов, пока не будет принято решение о полном плане экономических реформ. К такому выводу пришли министры финансов стран еврозоны во время своего заседания в пятницу, 24 апреля, пишет Reuters.

Как отметил глава Еврогруппы Й. Дейсселблум, нужен детальный и всеобъемлющий список реформ. Он отметил, что министры финансов еврозоны оценят прогресс Греции лишь 11 мая – за день до того, как страна

должна виплатить МВФ транш в 750 млн евро (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.04).

Через економічні санкції США та з огляду на закінчення років добробуту, що базувалися на продажах нафти, у Росії занепадає середній клас. Про це пише ВВС Україна з посиланням на видання National Post.

«За часів правління Путіна розмір середнього класу в Росії зріс до 40 % населення. До 2020 р. він обіцяв довести цю цифру до 70 %. Але, за словами дослідників, у найближчі два-три роки буде спостерігатися спад до 30 %», – ідеться в повідомленні (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.04).